

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra regionálního managementu

Bakalářská práce

Zhodnocení přínosů MAS pro regionální rozvoj

Vypracovala: Andrea Linhartová

Vedoucí práce: doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.

České Budějovice 2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Andrea LINHARTOVÁ**
Osobní číslo: **E14253**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Zhodnocení přínosů MAS pro regionální rozvoj**
Zadávající katedra: **Katedra regionálního managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je zhodnocení přínosu místních akčních skupin v rámci rozvoje vybraných regionů. V teoretické části budou popsány základní pojmy z oblasti regionálního rozvoje, analýza finančních i nefinančních nástrojů k podpoře MAS, včetně analýzy jednotlivých programových dokumentů, především se zaměřím na PRV. Praktická část bude zaměřena na popis a zhodnocení současného stavu MAS, bude provedena analýza podaných projektů a kolik z těchto projektů bylo podpořeno a jejich následný monitoring v průběhu realizace projektu. Dále se práce bude zabývat vznikem MAS i vznikem ostatních skupin v těchto regionech. Jedním z cílů bude vysvětlit, jak MAS využívají principů metody LEADER.

Metodika práce:

1. Studium odborné literatury a sepsání literární rešerše vztahující se k dotčené problematice.
2. Práce bude členěna na teoretickou a praktickou část. Teoretická část bude zaměřena především na studium literárních pramenů. Budou vysvětleny základní pojmy, které se týkají regionů a jejich rozvoje.
3. Informace k praktické části budou získány řízenými rozhovory s pracovníky z MAS. Součástí praktické části bude provedeno zhodnocení současných projektů a jejich dopad na rozvoj regionu. Z dílčích cílů bude vysvětlení a popsání principů metody LEADER.
4. Potvrzení nebo vyvrácení hypotéz a zhodnocení výsledků. Výsledkem práce bude zhodnocení úspěšnosti podaných projektů. Zda projekty podpořeny a jak probíhal jejich následný monitoring.

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární přehled, 3. Cíle a metodika, 4. Analytická část, 5. Návrhy a doporučení, 6. Diskuze, 7. Závěr, 8. Resumé, 9. Přehled použité literatury, Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah pracovní zprávy: 40-50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

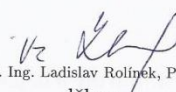
Seznam odborné literatury:

1. Armstrong, H. & Taylor, J. (2000). Regional Economics and Policy (3rd ed.). Great Britain: Wiley-Blackwell.
2. Binek, J. (2007). Venkovský prostor a jeho oživení. Brno: Georgetown.
3. Binek, J. et al. (2010). Synergie ve venkovském prostoru: Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí (1st ed.). Brno: Garep, s. r. o.
4. Pělucha, M. et al. (2006). Rozvoj venkova v programovacím období 2007 - 2013 v kontextu reformy SZP EU. Dostupné z: <http://www.ireas.cz/download/publikace/pub037.pdf>.
5. Perlin, R. Vymezení venkovských obcí v Česku. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6384068>.
6. Valka, M. (2011). Sociokulturní proměny vesnice (2nd ed.). Brno: Masarykova univerzita.
7. Wokoun, R. et al. (2008). Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha: Linde.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
Katedra regionálního managementu

Datum zadání bakalářské práce: 25. ledna 2016

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2017

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (26)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 12. prosince 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou/diplomovou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V českých Budějovicích, 14. 4. 2017

.....
Andrea Linhartová

Poděkování

Ráda bych touto cestou chtěla poděkovat vedoucí této bakalářské práce doc. Ing. Evě Cudlínové, CSc. za odborné vedení, připomínky a cenné rady.

Dále bych ráda poděkovala Místní akční skupině Vodňanská ryba a všem dotazovaným členům za ochotu a vstřícnost při poskytování údajů během řízených rozhovorů.

Obsah

1. ÚVOD.....	4
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED	5
2.1. Regionální politika	5
2.1.1. Definice.....	5
2.1.2. Historie.....	5
2.1.3. Regionální politika v EU	6
2.1.4. Regionální politika v ČR	7
2.1.5. Regionální politika ČR 2007-2013	9
2.2. Region	10
2.2.1. Struktura regionu	10
2.2.2. Euroregion	11
2.2.3. ESÚS.....	12
2.3. Sídlo	13
2.4. Venkov	14
2.4.1. Aktéři rozvoje venkova.....	15
2.4.2. Program rozvoje venkova ČR 2007-2013	16
2.4.3. Program rozvoje venkova ČR 2014-2020	17
2.4.4. Sapard	18
2.5. LEADER.....	19
2.5.1. Historie.....	19
2.5.2. Principy metody leader	20
2.6. Národní síť Místních akčních skupin	22
2.6.1. Organizační struktura NS MAS	22
2.6.2. Místní akční skupina	23
2.6.3. Právní forma MAS	23
2.6.4. Působení MAS z územního hlediska	24

3.	CÍL PRÁCE A METODIKA.....	26
3.1.	Cíl práce	26
3.2.	Metodika práce.....	26
4.	PRAKTICKÁ ČÁST	28
4.1.	Vodňanská ryba.....	28
4.1.1.	Územní působnost MAS.....	28
4.1.2.	Funkce území MAS	31
4.1.3.	Činnost MAS	32
4.1.4.	Členové a orgány MAS	32
4.2.	Strategie MAS Vodňanská ryba.....	33
4.2.1.	SWOT analýza situace území MAS	33
4.2.2.	Prioritní oblasti a specifické cíle	33
4.2.3.	Monitoring projektů v rámci CLLD	34
4.3.	Financování činnosti MAS 2004-2016	35
4.3.1.	Administrace zpracování žádostí o finanční podporu MAS.....	36
4.4.	Projekty	37
4.4.1.	Projekty mimo PRV.....	37
4.4.2.	Projekty v rámci PRV	38
4.4.3.	Projekty spolupráce s ostatními MAS	38
4.5.	Prospěšnost projektů	43
4.6.	Komunikace	45
4.6.1.	Reklama.....	46
4.7.	SWOT analýza činnosti MAS	47
4.8.	Hodnocení a návrhy na zlepšení	49
5.	ZÁVĚR.....	51
I.	SUMMARY	54
II.	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	55

III. SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ

IV. SEZNAM PŘÍLOH

V. PŘÍLOHY

1. ÚVOD

Rozvoj venkova je dlouhodobě jedním z diskutovaných témat. Vzhledem ke skutečnosti, že venkov v současné době pokrývá naprostou většinu rozlohy území České republiky, je zřejmé, že této problematice je nutno věnovat náležitou pozornost.

Dlouhodobým cílem rozvoje venkova je zkvalitňování prostředí života obyvatel, zejména budování základní infrastruktury, ale i uchování kulturního dědictví a posilování místní sounáležitosti obyvatel tak, aby nedocházelo k vysídlování venkova a stejně tak aby bylo zamezeno nárůstu disproporcí mezi jednotlivými oblastmi a regiony.

Je nepochybné, že centrální orgány státní moci mohou přispět v rámci této problematiky k vytváření pravidel, legislativy, metodiky a financování rozvoje. Pravdou však je, že konkrétní projekty musí být vždy realizovány na základě podnětů obyvatel daného regionu. Místní obyvatelé vědí nejlépe, kam je potřeba investovat získané finanční prostředky.

Jako jeden z vhodných nástrojů rozvoje venkova lze považovat vznik a činnost Místních akčních skupin, jejichž přínos k rozvoji venkova je zásadní a to zejména vzhledem ke spolupráci různých typů subjektů, které se na jejich činnosti podílejí. Mezi tyto subjekty patří zástupci jak ze soukromé, tak z veřejné sféry. Konkrétně jsou to zástupci samospráv, podnikatelé z malých a středních podniků, a podnikatelé z nestátních neziskových organizací. MAS přispívají k rozvoji venkova prostřednictvím metody LEADER. Tato metoda funguje na základě principu zdola nahoru, který je založen na podnětu místních venkovských subjektů.

Realizace konkrétních projektů probíhá zejména prostřednictvím Programu rozvoje venkova, v rámci kterého je možné získat finanční podporu pro potřebné venkovské oblasti v České republice. Tato podpora je poskytována Evropskou unií, především Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1. Regionální politika

2.1.1. Definice

Kadeřábková, Mates, Postránecký & Wokoun (1996) ve své knize datují vznik regionální politiky do třicátých let dvacátého století, nicméně se do současné doby nepodařilo tento pojem vymezit. Názory na vymezení definice regionální politiky se liší společně s autorem. Podle výkladového slovníku Dictionary of Human Geography je regionální politika: „*součást státní politiky, ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Regionální politika zahrnuje opatření napomáhající jak růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst, tak na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem*“ (Kadeřábková, Mates, Postránecký & Wokoun, 1996, s. 46).

2.1.2. Historie

Regionální politika má svůj původ ve Velké Británii, kde je její vznik spojován s velkou hospodářskou krizí, která probíhala ve třicátých letech minulého století. V této době byly rozdíly mezi jednotlivými regiony ať už z ekonomického či sociálního hlediska stále více znatelné. Výjimkou nebyly ani velké odchylky v nezaměstnanosti mezi regiony. Prvním krokem ve snaze vyřešit vzniklé problémy bylo v roce 1934 přijetí prvního legislativního dokumentu s názvem „*Zákon o speciálních územích*“. Tento zákon vymezil regiony, jež mají problémy, a formuloval způsoby pomoci. Mimo Velkou Británii se po druhé světové válce regionální politika rozvíjela i v jiných zemích. Na konci čtyřicátých let ve Francii a v Itálii. Mezi 50. a 60. léty minulého století se regionální politika dostala do většiny západoevropských zemí, mezi které patřilo například Německo, Nizozemsko a Skandinávské země. V evropských zemích bývalého komunismu byla regionální politika implementována až na konci osmdesátých let. V této době byla zároveň nahrazena centrální plánovaná ekonomika ekonomikou tržní. Hlavním cílem těchto zemí bylo zmírnit výraznou odlišnost v míře nezaměstnanosti zapříčiněnou přechodem na tržní ekonomiku (Kadeřábková, Mates, Postránecký & Wokoun, 1996).

2.1.3. Regionální politika v EU

Regionální politika Evropské unie se svou činností zaměřuje na regiony a města s cílem podpořit jejich hospodářský růst a zlepšovat tak kvalitu života obyvatel prostřednictvím strategických investic. Finanční prostředky regionální politiky EU se zaměřují na čtyři prioritní oblasti:

- 1) Výzkum a inovace
- 2) Informační a komunikační technologie
- 3) Podpora konkurenceschopnosti malých a středních podniků
- 4) Hospodářství s nízkými emisemi uhlíku (European Union, 2016).

Vývoj regionální politiky v Evropské Unii probíhal v pěti etapách.

Podle Hrabánkové a Vosejpkové (2002) během první etapy, která probíhala v letech 1958-1973, byla pozornost věnována především makroekonomickým problémům. Mezi šesti zeměmi, které jsou považovány za zakládající, nebyly významné rozdíly. Situace se náhle změnila v momentě, kdy se k Belgii, Francii, Itálii, Lucembursku, Německu a Nizozemí přidalo Dánsko, Irsko a Velká Británie. Toto rozšíření s sebou přineslo výraznější diference mezi zmíněnými státy i jednotlivými regiony.

Druhé etapě (1974-1985) se připisuje vznik Evropského fondu regionálního rozvoje. Tento fond byl založen v roce 1975 a je znám pod zkráceným názvem ERDF. V období druhé etapy byly uzavřeny první nadnárodní projekty za pomoci přes-hraniční spolupráce.

Ve třetí etapě mezi lety 1986-1993 byl zahájen významný projekt týkající se jednotného vnitřního trhu. V období třetí etapy došlo také ke schválení Aktu o jednotné Evropě. „*V roce 1988 bylo nevyššími orgány ES přijato rozhodnutí o integraci RP s částí sociální a agrární politiky do tzv. strukturální politiky*“. „*V roce 1993 byl v souvislosti s přijetím Maastrichtské smlouvy zřízen finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG), Kohezní fond (též fond soudržnosti) a byl ustanoven Výbor regionů, který slouží jako poradní orgán (tvorí jej reprezentanti regionálních a místních orgánů.*“ (Hrabánková & Vosejpková, 2002, s. 11).

Čtvrtá etapa (1994-1999). Roku 1995 bylo do ES přijato Švédsko a Finsko, čímž byl následně stanoven další v pořadí již šestý cíl strukturální politiky. Na základě schválení dvou dokumentů (Evropa 2000+ a Principy rozvojové politiky evropského prostoru)

bylo snadněji dosahováno základních cílů. Jedním z cílů bylo dosahování hospodářské a sociální soudržnosti a druhým dobudování vnitřního trhu.

Poslední pátá etapa, která probíhala v letech 2000-2006, se nesla v duchu snahy o dosahování větší efektivity ve využívání finančních prostředků. Tyto finanční prostředky jsou jednotlivým regionům přidělovány v momentě, kdy daný region splní předem stanovená kritéria ve srovnání s ostatními regiony. V rámci EU se pro porovnání nejčastěji využívá nomenklatura územních statistických jednotek, známá pod zkratkou NUTS (Hrabánková & Vosejpková, 2002).

Regionální politika v letech 2007-2012 přispěla svou činností zemím EU následovně:

- 1) vytvořeno 769 000 nových pracovních míst
- 2) investice do 225 000 menších podniků
- 3) zlepšení kvality života obyvatel ve městech díky 11 000 projektů
- 4) a další... (European Union, 2016).

2.1.4. Regionální politika v ČR

„V současnosti je česká regionální politika chápána jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému harmonickému rozvoji jednotlivých regionů v ČR, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury“ (Wokoun et. al., 2008, s. 397).

Regionální politika v České republice se zaměřuje na realizaci určitých cílů, pomocí několika opatření. Mezi tato opatření Wokoun et. al. (2008) řadí:

A) Podpora drobného a středního podnikání ve vybraných regionech

Podpora drobného a středního podnikání ve vybraných regionech je prvním důležitým opatřením, kterého je dosahováno pomocí programu Region. Tento program se snaží vytvořit výhodné a lákavé podmínky pro potenciální malé a střední podnikatele, zejména v hospodářsky problémových regionech. Také se ve velké míře snaží přispět k tvorbě nových pracovních míst.

B) Podpora technické infrastruktury v regionech

Jeden z hlavních problémů, který se týká mnoha českých regionů, je nedostatečná úroveň infrastruktury. Tento nedostatek je odstraňován či minimalizován výstavbou, nebo zkvalitněním infrastruktury v postižených oblastech. Zdrojem na realizaci jsou přímé státní investice a dotace. V Evropské unii je jakožto obdobný přístup pro řešení této situace využíván princip metody LEADER.

C) Koordinace zdrojů z resortů při financování regionální pomoci

Z hlediska regionální pomoci je nutné zmínit program PHARE. Tento program je velice významný, neboť na základě kontextu s Asociační dohodou umožňuje přímé propojení regionální politiky České republiky a Evropské Unie společně s jejími programy (Wokoun et. al., 2008).

2.1.5. Regionální politika ČR 2007-2013

Podle Kovárnika (2007) jsou podmínky správného fungování regionální politiky České republiky pro období 2007-2013 upraveny v několika velice důležitých právních dokumentech. Mezi tyto dokumenty patří národní rozvojový plán, národní strategický referenční rámec a obslužný program.

Globálním cílem národního rozvojového plánu byla transformace českého socioekonomického prostředí v souladu s vývojem tak, aby se Česká republika stala atraktivním krajem pro investice, práci ale i atraktivním místem pro život tamních obyvatel. Dále se ČR snažila o zvýšení zaměstnanosti a harmonického rozvoje regionů, jež měl tendenci přispět k vyšší životní úrovni (Kovárník, 2007).

Operační program se člení na pět hlavních skupiny z celkového počtu 24.

- 1) Regionální operační program
- 2) Integrovaný operační program
- 3) Sektorový operační program
- 4) Operační program přes-hraniční spolupráce
- 5) Operační program Praha (Kovárník, 2007).

2.2. Region

Region je předmětem zkoumání vědní disciplíny, která se nazývá regionalistka. Pojem region je znám již dlouhá léta avšak jeho definice je v odborné literatuře velice diskutované téma. Názory autorů na problematiku definice se poměrně liší a bezúspěšně se snaží o všeobecně přijatelnou definici. Tento problém lze překonat tím, že je na region nahlíženo jako na komplex vznikající regionální diferenciací krajinné sféry (Grospič et al., 2008).

2.2.1. Struktura regionu

Z pohledu struktury jsou regiony rozlišovány na takzvané homogenní a nehomogenní typy. Homogenní neboli stejnorodé regiony jsou takové, které mají totožné vlastnosti, naopak heterogenní regiony mají vlastnosti poněkud rozdílné, přesto se vyznačují funkční jednotností. Aby bylo možné určit, zda se jedná o region homogenní, je potřeba stanovit kritéria stejnorodosti. Na základě těchto kritérií je následně možné vymezit v mapách místa, kde se například v převážné míře pěstují brambory, nebo oblast ve které je stejné množství srážek a podobně. Je potřeba zmínit že stejnorodost není absolutní. *„Nehomogenní (heterogenní, nodální, spádové, uzlové, funkční) regiony jsou jednotné ve vztahu jejich vnitřní struktury nebo organizace. Sestávají z nodálního centra (uzlu, nodálního jádra, nodálního střediska) nebo i z několika nodálních center a zázemí (periferie), které je na uzly vázáno drahami a toky“* (Grospič et al., 2008, s. 66).

„Českou republiku chápeme jako makroregion vyššího stupně, vnitřně vysoce integrovaný z hlediska ekonomického, národnostního a politického“ (Kadeřábková, Mates, Postránecký & Wokoun, 1996, .s. 36). Tento makroregion má však určitou dichotomii a to mezi hlavním městem a ostatním územím Čech. Regionální strukturu České republiky tvoří tzv. regionální metropole, které zauímají druhé nejdůležitější místo ihned po Praze. Podmínkou pro vymezení již zmíněných metropolí, je splnění počtu alespoň jednoho milionu obsluhovaných obyvatel. Regionální metropole prvního řádu je město Brno a metropole řádu druhého je Ostrava (Kadeřábková, Mates, Postránecký & Wokoun, 1996).

„Mezoregiony v České republice jsou rozsáhlé územní jednotky, jejichž integrita je již jen částečně vázána na prostorové vztahy obyvatelstva“ (Kadeřábková, Mates, Postránecký & Wokoun, 1996 .s. 37). Jako příklad důležitého meziregionálního procesu je nedenní dojížďka za prací, nebo migrace obyvatelstva. Mezoregiony zabírají 40-60%

plochy z celého území České republiky, do kterého jsou ve velké míře koncentrovány socioekonomické aktivity obyvatel. Mezoregionální centrum prvního řádu je město Plzeň, mezi centra druhého řádu patří: Olomouc, Liberec, Hradec Králové, Ústí nad Labem, České Budějovice, Pardubice, Zlín a Karlovy Vary (Kadeřábková, Mates, Postránecký & Wokoun, 1996).

„Mikroregiony lze charakterizovat jako územní celky, v jejichž rámci jsou relativně uzavřeny nejintenzivnější regionální procesy, tj. především dojíždka za prací a za základními druhy služeb“ (Kadeřábková, Mates, Postránecký & Wokoun, 1996, s. 38). Na území České republiky jsou tyto územní celky zastoupeny v největší míře, z pohledu integrace území ČR je to více než 90-95% (Kadeřábková, Mates, Postránecký & Wokoun, 1996).

2.2.2. Euroregion

Cílem euroregionu je překonávat hranice neboli snižovat jejich význam na úroveň správního členění, prostřednictvím přes-hraniční spolupráce. Zmíněného cíle se dosahuje poněkud snadněji s pomocí mezinárodních institucí, které společně s dotčenými obcemi na negativní vliv hranic poukazují.

Členem euroregionu se mohou stát jakákoliv města nebo obce, neboť členství je dobrovolné. Čestnými členy euroregionu se stanou taková města či obce, jejichž orgány členství právně stvrdí. Stvrzením se zároveň písemně zavazují k dodržování usnesení orgánů euroregionu.

Euroregion je jakýmsi prostředníkem, který zpřístupňuje dotace EU. Mezi nejdůležitější úkoly patří podpora a rozvoj spolupráce na úrovni lokálního a regionálního plánování. Dalším úkolem je například podpora projektů vztahujících se k životnímu prostředí, ke kultuře, k sportu či k hospodářské sféře (Business Info, 2016).

2.2.3. ESÚS

ESÚS, neboli evropská seskupení pro územní spolupráci, je nástroj pro usnadnění příhraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce. Tato seskupení byla založena v roce 2006 Evropským parlamentem a Radou s politickou podporou Výboru regionů. Seskupení umožňuje regionálním a místním orgánům z různých členských států účinněji spolupracovat. Ti tak mohou přímo žádat a řídit evropské fondy. Členy evropského seskupení pro územní spolupráci mohou být členské státy, regionální nebo místní orgány, sdružení či jakýkoliv jiný veřejný subjekt. Úlohou ESÚS je organizovat a řídit příhraniční opatření nadnárodní a mezinárodní spolupráce. (European Committee of the Regions, 2017).

ESÚS má ve své kompetenci:

- Spravovat příhraniční dopravu nebo zdravotnické služby
- Spravovat příhraniční nebo meziregionální projekty udržitelného rozvoje
- Posílit hospodářskou a sociální soudržnost napříč hranicemi (European Committee of the Regions, 2017).

2.3. Sídlo

Grospič et al. (2008) uvádí, že sídlem, jakožto základní složkou osídlení, je každé místo, které je obydlené a obyvateli využíváné. V současnosti existuje mnoho rozmanitých sídel, které se od sebe odlišují především díky rozdílnému způsobu života tamního obyvatelstva. Sídla se člení na 2 základní skupiny:

- Venkovská sídla – sídla, která se neustále rozvíjí především na základě pokroků v oblasti zemědělské výroby
- Městská sídla – sídla, která mají funkci jiného než zemědělského rázu

Důležitým faktorem je také podoba současných sídel, která je odrazem spolupůsobení mnoha různých činitelů. Podoba sídel může být následující:

- *„Podle vlivu podmínek přírodního prostředí: tj. klimatu, reliéfu, vegetačního krytu, půd, hydrologických poměrů*
- *Podle vlivu socioekonomických podmínek:*
 1. *Faktorů ekonomických a sociálních – stav a struktura výroby, dopravy, služeb, obyvatelstva*
 2. *Činitelů obecního charakteru – technická a kulturní vyspělosti obyvatelstva, stupeň organizace společnosti*
- *Podle vlivu administrativního a politického uspořádání“ (Grospič et al., 2008, s. 24).*

2.4. Venkov

Dle informací Českého statistického úřadu (2016) se venkov dostal do povědomí v období, kdy došlo k prudkému nárůstu měst, jehož příčinou byl průmyslový rozvoj. Rozvoj měst s sebou přinesl několik zásadních změn, z nichž jedna z nejviditelnějších byla zvětšení rozdílu mezi venkovem a městem z pohledu životní úrovně obyvatel. S rostoucí urbanizací rostl i zájem některých vědních disciplín o toto téma. Mezi tyto vědní disciplíny patří například geografie, ekonomie, sociologie či architektura. Mezi městy a venkovem se prohluboval rozdíl z pohledu kulturních, sociálních a ekonomických aspektů a cílem již zmíněných vědních disciplín bylo zkoumat teoretické příčiny těchto odchylek. Kromě teoretického zkoumání byl kladen důraz i na praktické řešení.

Podobně jako region, tak i venkov nemá v současné době jednotnou definici. Jedinou uznávanou definicí a to na mezinárodní úrovni je vymezení OECD, kterou využívá i Eurostat. „*Vymezení OECD je založeno na podílu obyvatelstva, jež žije na území s hustotou zalidnění menší než 150 obyvatel/km²*“ (Český statistický úřad, 2016). Na základě tohoto vymezení je možné venkov definovat na dvou úrovních (Český statistický úřad, 2016).

- 1) Úroveň **lokální**, nebo-li obce. Jako obec je definováno sídlo, které má hustotu menší než 150 obyvatel na kilometr čtvereční.
- 2) Úroveň **regionální**, nebo-li regiony. Regiony se člení následovně:
 - Region převážně venkovský
 - Region významně venkovský
 - Region výrazně městský

Region převážně venkovský je takový, ve kterém více než polovina obyvatel žije ve venkovských obcích. Když ve venkovských obcích žije populace v rozmezí 15-50% , jedná se o region významně venkovský. A v poslední řadě ve výrazně městském regionu žije pouze 15% a méně obyvatel ve venkovských obcích (Český statistický úřad, 2016).

Podle Klufové (2015) bylo již zmíněné vymezení OECD v roce 2009 obohaceno o dimenzi odlehlosti. Během testování této rozšířené klasifikace, které probíhalo v rámci evropské unie, byly zjištěny podstatné socioekonomické rozdíly mezi zkoumanými

regiony. Tyto socioekonomické rozdíly vznikly v závislosti regionů na vzdálenosti od měst. Na základě provedeného testování vzniklo následujících pět kategorií:

- Městské regiony
- Přejídné regiony v blízkosti měst
- Přejídné regiony
- Odlehle oblasti
- Venkovské regiony v blízkosti měst
- Odlehle venkovské oblasti (Klufová, 2015).

Aby mohl být venkov vymezen, je potřeba určit kvalitativní či kvantitativní ukazatele. Ukazatelem je počet obyvatel či hustota zalidnění zkoumaného prostoru. Dopravní dostupnost nebo vzdálenost od větších center, kam dojíždí obyvatelé například do zaměstnání. Dalšími ukazateli jsou: věkové složení obyvatelstva, přirozený a migrační přírůstek, míra nezaměstnanosti, intenzita bytové výstavby a další (Český statistický úřad, 2016).

2.4.1. Aktéři rozvoje venkova

„V rámci nejrůznějších sítí a partnerského rámce na venkově hovoříme o tzv. aktérech regionálního rozvoje, kteří přispívají svým působením k podpoře regionální politiky“ (Macháček, 2012, s. 18).

Macháček (2012) uvádí, že subjekty, které se podílejí na rozvoji venkova a podporují regionální politiku, jsou nazývány aktéry. Svou činností dopomáhají ke zlepšení kvality života obyvatel venkova a vytvářejí lákavé podmínky pro podnikání zejména pro malé a střední podnikatele. Jedním z klíčových aktérů z hlediska lokální úrovně je obec. K dosahování cílů je velice důležitá spolupráce mezi jednotlivými obcemi, které se spojují do dobrovolných svazků obcí nebo do místních akčních skupin. Mimo obce jsou pro rozvoj venkova důležité také místní instituce, spolky, obyvatelé, podnikatelské subjekty, zájmové organizace a další. Z pohledu nezaměstnanosti, hrají v rozvoji venkova důležitou roli podnikatelské subjekty, které svou aktivitou vytvářejí nová pracovní místa a pomáhají tak snížit nezaměstnanost daných regionů (Macháček, 2012).

Důležitou roli plní Spolek pro obnovu venkova, jehož cílem je obnovit či prohloubit společenský život na vesnici a posílit hospodářskou stabilitu. Spolek podněcuje místní

obyvatele k aktivitě a dodává jim odhodlání společně se podílet na rozvoji obce. Mimo jiné podporuje vznik místních a regionálních sdružení (Macháček, 2012).

Kromě Spolku pro obnovu venkova působí v České republice i řada dalších neziskových organizací. Mezi tyto organizace patří například Svaz ekologických zemědělců, Škola obnovy venkova, Evropské centrum pro agroturistiku či Národní síť MAS ČR (Macháček, 2012).

2.4.2. Program rozvoje venkova ČR 2007-2013

„Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci“ (Ministerstvo zemědělství, 2016).

Program rozvoje venkova České republiky je tedy nástroj, prostřednictvím kterého je možné získávat finanční podporu. Tato podpora je poskytována Evropskou unií, konkrétně Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova. Řídícím orgánem PRV je Ministerstvo zemědělství ČR (Ministerstvo zemědělství, 2016).

Základní struktura programu rozvoje venkova se člení na 4 osy:

Osa I. : Tato osa se zaměřuje především na zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví.

Osa II. : Cílem druhé osy je zvýšit biologickou rozmanitost, dále pak chránit vodu, půdu a pokusit se zmírnit klimatické podmínky.

Osa III. : Třetí osa se snaží o zkvalitnění života a to ve venkovských oblastech, zároveň směřuje k diverzifikaci hospodářství venkova.

Osa IV. : Poslední metoda se snaží pomoci obyvatelům venkovských oblastí ve vypracování vlastní strategie pro rozvoj území. Zároveň se tyto projekty (metodu LEADER) snaží podporovat (Ministerstvo zemědělství, 2016).

2.4.3. Program rozvoje venkova ČR 2014-2020

V programovém období na rok 2014 až 2020 je Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, ze kterého je spolufinancován Program rozvoje venkova (PRV), součástí nařízení ohledně Evropských strukturálních a investičních fondů. Jedná se o nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních (Ministerstvo zemědělství 2016).

Politika rozvoje venkova by měla přispívat k větší konkurenceschopnosti zemědělství udržitelnému řízení přírodních zdrojů k opatřením v oblasti klimatu a v neposlední řadě k vyváženému územnímu rozvoji venkovských oblastí (Ministerstvo zemědělství 2016).

Program rozvoje venkova se v období 2014-2020 zaměřuje především na těchto několik priorit:

- První prioritou je podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství lesnictví a ve venkovských oblastech.
- Zjištění podpory účinného využívání zdrojů a podpory přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství potravinářství a lesnictví.
- Další prioritou je zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků, konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů.
- Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím.
- Neméně důležitou prioritou je podpora organizace potravinového řetězce včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich následného uvádění na trh. Dále zajištění dobrých životních podmínek zvířat.
- Sociální začleňování snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech (Ministerstvo zemědělství 2016).

2.4.4. Sapard

SAPARD byl první dotační program Evropské unie. Tento program byl tak zvaně předvstupní. Účelem vzniku tohoto dotačního programu byla podpora oblastí zemědělství a rozvoje kraje. Cílem také bylo řešit problémy, které v těchto oblastech vznikaly. Tyto problémy byly spojeny s trvale udržitelnými změnami. Díky tomuto dotačnímu programu bylo možné nahlédnout snadněji do problematiky strukturálních fondů Evropské unie a principů programování a urychlit tak následné čerpání finančních prostředků. Díky SAPARDU bylo také vybudováno potřebné množství institucí, pro jeho realizaci. SAPARD mohla využívat i Česká republika a to od roku 2000 do roku 2006, program byl však zahájen až v dubnu roku 2002. Česká republika za získané dotace z tohoto programu investovala nejen do rekonstrukcí a modernizací například provozů živočišné výroby, ale také do rozvoje agroturistiky. Důležité dále bylo poskytnutí pomoci při zachování našeho kulturního dědictví (Ministerstvo zemědělství, 2016).

2.5. LEADER

2.5.1. Historie

Metoda LEADER začala být v Evropě uplatňována v roce 1991. Cílem této metody bylo přispět k venkovskému rozvoji a to za pomoci místních subjektů, které byly do rozvoje zapojeny. Původně byl tento program určen pouze pro regiony, jež byly z pohledu regionálního rozvoje zaostávající. Změna nastala až v letech 2003-2006, kdy došlo k masivnímu rozšíření této metody i do České republiky. Toto rozšíření bylo ve velké míře ovlivněno přípravou neboli Programem na rozvoj venkova, který byl realizován mezi lety 1991-2006. Mezi jeden z hlavních důvodů vzniku metody LEADER patřila například potřeba snížit stále se zvyšující rozdíly v životní úrovni mezi venkovem a městem. Důvodem byla i snaha zabránit devastaci jak přírodního tak kulturního bohatství (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016).

LEADER neboli zkratka slov z francouzského jazyka, která v překladu znamená „Propojení rozvojových aktivit a venkovské ekonomiky“. Metoda funguje na základě principu zdola nahoru, který je založen na podnětu místních venkovských subjektů. V praxi to znamená, že zamýšlené projekty by měly vycházet z myšlenek místních subjektů, nikoliv ze státní či politické moci. Zároveň zde platí skutečnost, že s vyšším počtem subjektů zapojených do regionu, se zvyšuje počet nově vzniklých nápadů na rozvoj venkova (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016).

Dle Klufové (2015) je program LEADER založen na základě spolupráce veřejné sféry a soukromého sektoru. Díky této metodě je možné investovat do potřebných investičních projektů. Patří mezi ně nejen nákup nových zemědělských strojů ale i nákup technologií a strojů, které jsou potřebné pro udržování kulturního dědictví. Další investice mohou být použity na obnovu a udržování přírodních lokalit nebo na obnovu či rekonstrukci kulturních památek. Velice důležitou investicí je ta, která zajišťuje obnovu, úpravu nebo vybudování prostorů vhodných pro následné výstavby, které jsou důležitou součástí cestovního ruchu. Jedná se například o prostor na výstavbu nových restaurací a ubytovacích zařízení (Klufová, 2015).

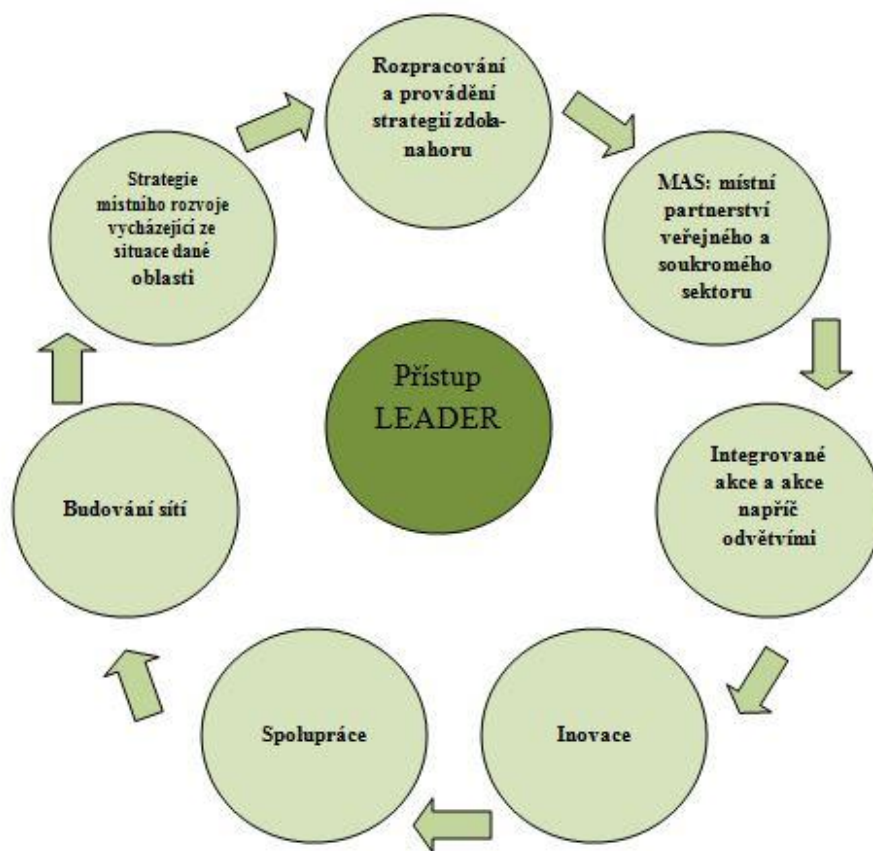
2.5.2. Principy metody leader

Přesněji řečeno sedm, mezinárodně uznávaných principů programu LEADER, které jsou uznávané jak v Evropské unii tak částečně mimo ni, jsou stavebními pilíři pro fungování této metody.

Principy metody LEADER jsou následující:

1. *„více odvětvové navrhování a provádění strategie založené na součinnosti mezi subjekty i projekty z různých odvětví místního hospodářství*
2. *strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí, určené pro řádně vymezená subregionální venkovská území*
3. *přístup zdola nahoru („BOTTOM UP“) spojený s tím, že rozhodovací pravomoc týkající se vypracování a provádění strategií místního rozvoje náleží místním akčním skupinám*
4. *partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni – tzv. místní akční skupiny (MAS)*
5. *provádění projektů spolupráce*
6. *uplatňování inovačních postupů*
7. *vytváření sítí místních partnerství“ (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016).*

Obrázek 1: Sedm charakteristických prvků přístupu LEADER

Zdroj: Institut hospodářské a environmentální politiky, 2014, vlastní zpracování

2.6. Národní síť Místních akčních skupin

Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z. s. je společenství, které sdružuje organizačně samostatné právnické osoby (MAS). Tyto místní akční skupiny pracující formou komunitně vedeného místního rozvoje a využívají metody LEADER ve prospěch venkova na území České republiky (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016).

Národní síť MAS má několik posláních, mezi ty hlavní patří:

- 1) Sdružování Místních akčních skupin, které pracují podle základních kritérií, jež byly vydány pro správné fungování MAS.
- 2) Dalším posláním je snaha rozvíjet spolupráci s dalšími spoluúčastníky, jejichž činnost působí ve prospěch venkova a jeho obyvatel.
- 3) Hájení společných zájmů všech členských MAS ve vztahu k státu.
- 4) Reprezentace a zastoupení MAS v jednáních, které probíhají na národní či mezinárodní úrovni.
- 5) Podílení se na různých akcích, které podporují udržitelnost a fungování venkova. Mezi tyto akce patří například výstavy, exkurze, soutěže, kulturní akce atd.

2.6.1. Organizační struktura NS MAS

Nejvyšší orgán organizační struktury Místních akčních skupiny je Valná hromada NS MAS. Každá Místní akční skupina, která je členem Národní sítě MAS, má právo vyslat několik svých zástupců na Valnou hromadu, kde má jeden z nich možnost rozhodovat jménem dané MAS. Valná hromada je také pověřena k volbě členů kontrolní komise. Kontrolní komise má za povinnost kontrolovat dodržování stanov a vnitřních předpisů, dále má dbát na účelné hospodaření a rozpočtovou kázeň. Valná hromada „*Dále schvaluje členy Výboru NS MAS, změnu stanov NS MAS, koncepci činnosti a úkoly NS MAS pro nastávající období, výši členských příspěvků atd.*“ (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016). Statutárním a výkonným orgánem je Výbor NS MAS. Tento výbor musí mít nejméně 13 členů, přičemž platí, že jeden člen zastupuje jeden kraj. Navenek je výbor zastupován předsedou, pro kterého platí stejně jako pro ostatní členy výboru, dvouleté funkční období (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016).

2.6.2. Místní akční skupina

Pelcl, Havránek, Lehmannová & Martínek (2008) ve své knize uvádí, že místní akční skupina neboli MAS je sdružení, založené na partnerství zástupců ze soukromé a veřejné sféry. Členy tohoto sdružení jsou tak zástupci samospráv, podnikatelé z malých a středních podniků a podnikatelé z nestátních neziskových organizací. Účelem existence takového sdružení je schopnost podílet se na strategickém plánování rozvoje venkova, za předpokladu, že členové MAS mají v první řadě společný cíl, kterého chtějí prostřednictvím metody LEADER dosáhnout. Faktem tak je, že místní akční skupina je klíčový nástroj této metody. Program LEADER napomáhá venkovu dosáhnout určitého stupně konkurenceschopnosti a soudržnosti prostřednictvím spolupráce zástupců z již zmiňovaných sektorů. Zástupci tak společně formulují strategie pro rozvoj venkova. Pro dosažení společného cíle je potřeba podpora místních projektů a následná realizace vlastních aktivit. Pokud má sdružení dostatečné množství finančních prostředků na uskutečnění stanovených strategií, může tím významně ovlivnit rozvoj regionu. V současnosti je tak místní akční skupina velice důležitým spoluúčastníkem pro rozvoj venkova.

2.6.3. Právní forma MAS

MAS musí mít svou právní subjektivitu stejně jako každá jiná firma či organizace. Zde jsou uvedeny možné právní formy podnikání:

„Občanské sdružení (o.s.) – podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

Obecně prospěšná společnost (o.p.s.) – podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů

Zájmové sdružení právnických osob (z.s.p.o.) – podle § 20, písmene f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů“ (Pelcl, Havránek, Lehmannová & Martínek, 2008, s. 14).

U výše uvedených právních norem jsou v knize popsána určitá omezení. Omezení u občanského sdružení je například to, že jejími členy nemohou být obce jako takové, ale pouze obcí nominovaný zástupce. U obecně prospěšné společnosti není možnost rozšiřovat členství v MAS po jejím založení. Řešením této situace je zřízení MAS jako orgán o.p.s., další nutností je evidovat subjekty jako partnery o.p.s.. Co se týče poslední

právní formy, i zde je nejedno omezení. Z.s.p.o. má potíže při čerpání dotací jinou cestou, než využitím metody LEADER (Pelcl, Havránek, Lehmannová & Martínek, 2008).

Hlavním cílem MAS je získávání financí a jejich následné přerozdělování na potřebné projekty. Mimo jiné se toto sdružení snaží motivovat obyvatele daného území k aktivitě, která je jakkoliv prospěšná pro obnovení venkova. Podpora komunální sféry a podnikatelů, kteří se podílejí na rozvoji venkovské ekonomiky, je samozřejmostí (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016).

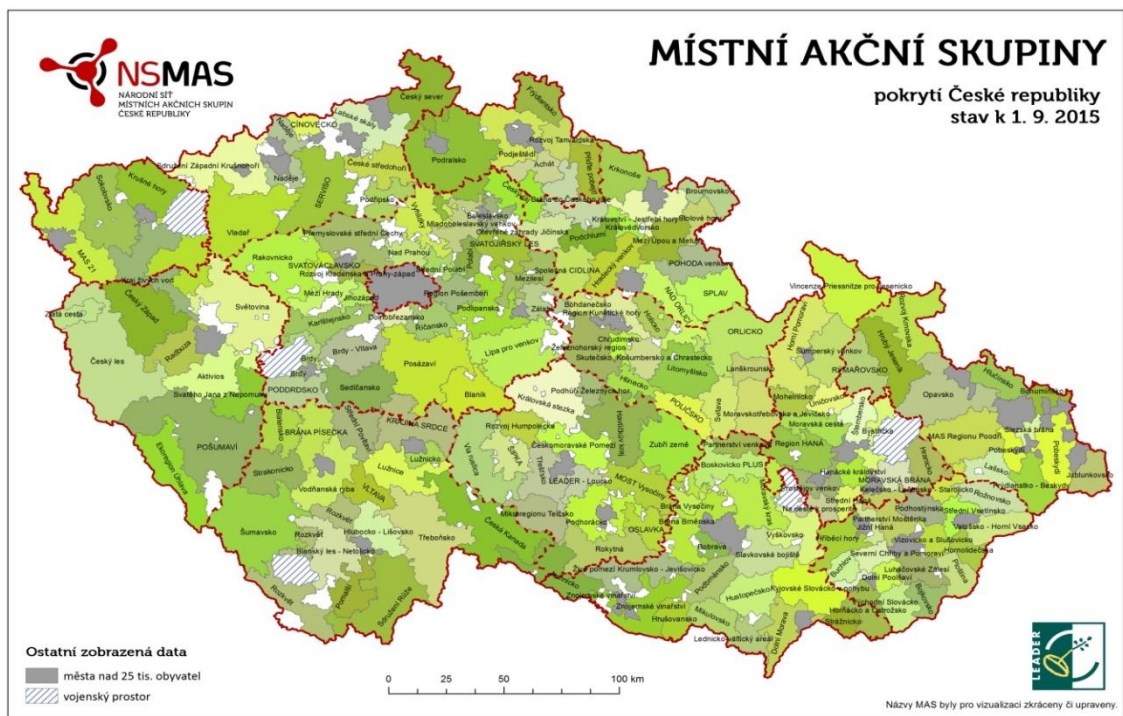
„Minimální podmínky vnitřní organizace MAS:

- *statutární zástupce*
- *nejvyšší orgán*
- *kontrolní orgán*
- *manažer pro realizaci strategie*
- *rozhodovací orgán*
- *výběrový orgán*
- *dostupná kancelář a web“* (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016).

2.6.4. Působení MAS z územního hlediska

Místní akční skupiny mohou působit na území, které je obýváno minimálně 10 000 a nejvýše 100 000 obyvateli. Působnost z územního hlediska je však i ve městech, která nepřekročí hranici 25 000 obyvatel. Důležitým faktem je, že každá místní akční skupina, může mít ve své územní působnosti nejvýše jednu obec. V České republice bylo k datu 1. 9. 2015 zaevidováno území, které je v působnosti 180 místních akčních skupin. Všechna tato území předložila žádost o standardizaci. Standardy místních akčních skupin jsou jakési požadavky, které musí MAS splňovat za předpokladu, že chce získat osvědčení o splnění všech daných požadavků. *„Zejména je kladen důraz na to, aby MAS byla otevřeným místním partnerstvím a aby všechny činnosti MAS vykonávané vůči platební agentuře, Řídicím orgánům, žadatelům i široké veřejnosti v území byly maximálně transparentní a nediskriminační“* (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016).

Obrázek 2: Územní působnost MAS

Zdroj: Národní síť Místních akčních skupin České republiky, 2016

3. CÍL PRÁCE A METODIKA

3.1. Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnocení přínosů konkrétní Místní akční skupiny pro zvolený region, ve kterém má tato MAS působnost. Dílčím cílem práce je nalézt odpovědi na výzkumné otázky v tomto znění:

- Přispívá MAS Vodňanská ryba svou činností k rozvoji cestovního ruchu?
- Podílí se MAS Vodňanská ryba aktivně na zlepšení kulturního života daného regionu?

3.2. Metodika práce

Prvním krokem před sepsáním této bakalářské práce bylo prostudování odborné literatury českých i zahraničních autorů, které bylo nezbytné pro pochopení dané problematiky. Na základě prostudované literatury byla dále sepsána literární rešerše, v níž jsou obsaženy základní pojmy týkající se regionálního rozvoje, programových dokumentů a nástrojů, které slouží k podpoře Místních akčních skupin. V rámci literární rešerše byla také popsána hlavní problematika této práce, týkající se Místních akčních skupin, včetně principů metody LEADER.

V praktické části bude v první řadě věnována pozornost základním informacím o zvolené Místní akční skupině, kterou je Vodňanská ryba. Posléze bude praktická část zaměřena na fakta týkající se konkrétních projektů, jejich financování, prospěšnosti, využití komunikačních prostředků a SWOT analýzy. Tato fakta budou zjištěna prostřednictvím řízených rozhovorů se členy Místní akční skupiny. Oslovení členové budou zvoleni tak, aby byl zastoupen každý sektor, který je do činnosti MAS Vodňanská ryba zapojen. Vybráno bude celkem šest členů MAS, tři zástupci z veřejného sektoru, jeden z neziskového a dva zástupci z podnikatelského sektoru. Během řízeného rozhovoru bude členy MAS zodpovězen předem připravený dotazník (viz. příloha), na základě kterého bude možné následně zhodnotit úspěšnost realizace konkrétních vybraných projektů. Úspěšnost těchto projektů bude hodnocena podle předem stanovených kritérií, mezi které patří efektivita projektu z pohledu obyvatel regionu jak z krátkodobého tak z dlouhodobého hlediska. Dále pak efektivita projektu z hlediska účelnosti vynaložených prostředků, udržitelnost projektu a marketingová

podpora. Výsledkem praktické části bude vyhodnocení jednotlivých projektů, zhodnocení jejich úspěšnosti a konkrétních přínosů v rámci zkvalitnění života. Součástí výsledků bude také vyhodnocení případných negativ včetně návrhů na zlepšení.

4. PRAKTICKÁ ČÁST

4.1. Vodňanská ryba

Místní akční skupina, kterou jsem si pro praktickou část bakalářské práce zvolila, se jmenuje Vodňanská ryba, z.s. a je složena z obcí a dalších subjektů ležících v regionu Voňanska a Protivínska v Jižních Čechách. Tento zapsaný spolek byl založen 21. května roku 2004 dle principu LEADER. Mezi zakládající členy patřil Dobrovolný svazek obcí Blanicko - Otavského regionu, který vznikl již v roce 1999 a patřil k jednomu z neaktivnějších. Díky znalostem iniciátorů, ale především díky jejich spolupráci, se podařilo získat další členy. Členská základna tak nabírala pestrosti, nově příchozí členové pocházeli jak z neziskového, tak z podnikatelského sektoru. V roce 2007 bylo území spadající pod Vodňanskou rybu rozšířeno o další území, které patří Dobrovolnému svazku obcí mezi Vltavou a Otavou. MAS Vodňanská ryba byla založena za účelem dosažení několika cílů, jež jsou prospěšné pro celý region. Mezi tyto cíle patří vytváření a následné realizování partnerských projektů.

„MAS vznikla za účelem všestranné podpory rozvoje regionu činnostmi, které budou realizovány ve prospěch obyvatel a návštěvníků, obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, malých a středních podniků a dalších subjektů, které působí v tomto regionu. MAS tedy sdružuje živnostníky, podnikatele v zemědělství, právnické osoby, neziskové organizace a subjekty místní veřejné správy a státní správy působící v regionu MAS " (Vodňanská ryba, 2017).

4.1.1. Územní působnost MAS

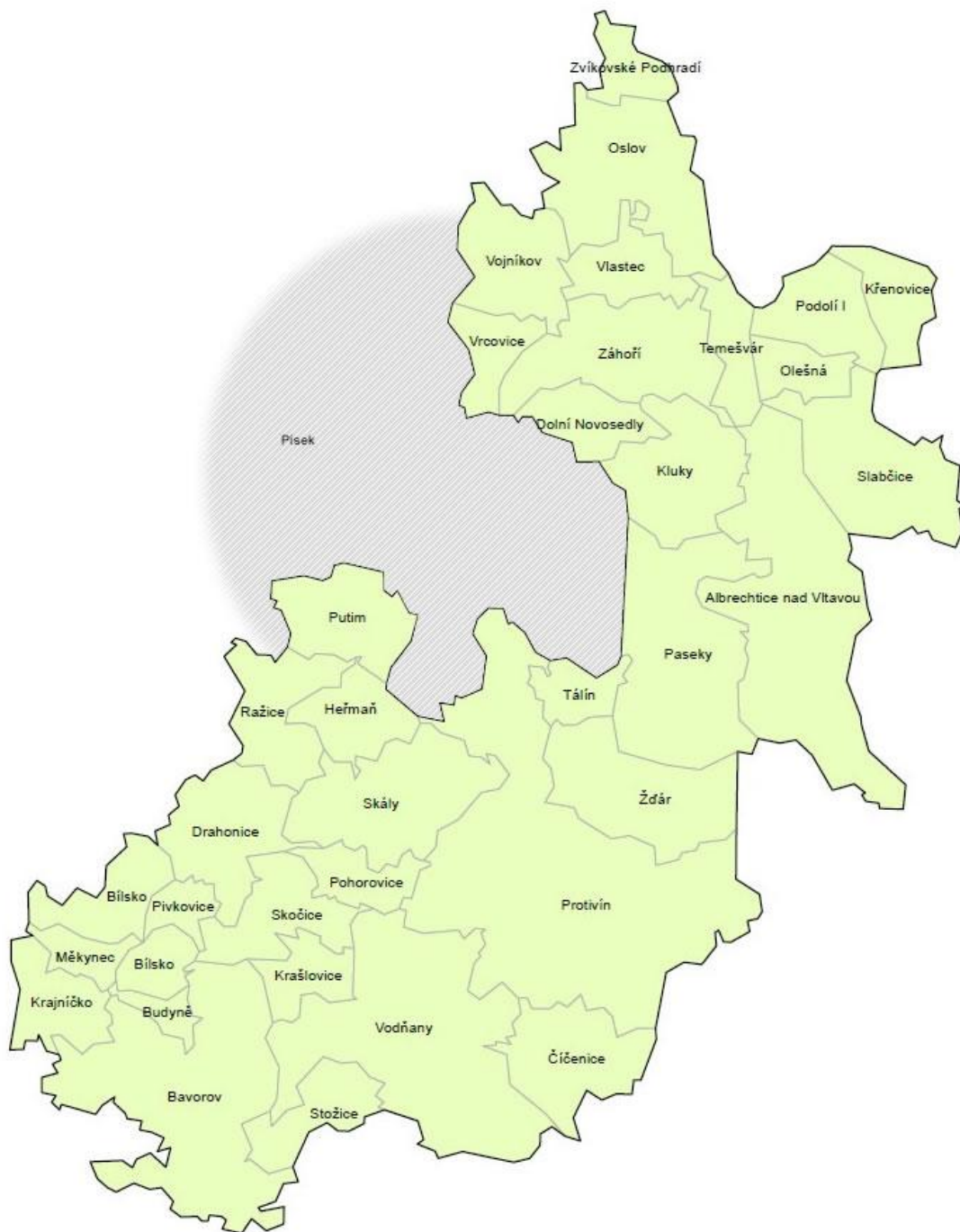
Územní působnost MAS Vodňanská ryba sahá do dvou Jihočeských okresů, konkrétně se jedná o okres Strakonický a Písecký. Z pohledu rozlohy, MAS zaujímá cca. 461 kilometrů čtverečních, které jsou obývány přibližně 22 000 obyvateli. Hlavními centry tohoto mikroregionu jsou města Vodňany a Protivín.

Rozmanitá a zachovalá příroda, nebo malebná jihočeská krajina, která je dále specifická hojným výskytem rozsáhlých lesů, vodních ploch a toků řek, často označována jako kraj rybníků a řek, takto se dá několika slovy charakterizovat oblast působnosti MAS Vodňanská ryba. Vzhledem k rázu a povaze krajiny má toto území spíše rekreační

charakter. Pohledem do minulosti je potřeba jej vnímat také z hlediska kulturně historického. Na území tohoto regionu se nachází nemalé množství památek a rezervací, které poukazují na fakt, že tato lokalita byla osídlena již v dávné historii. Díky rodu Rožmberků, který ovládl část tohoto území ve středověku, tak vznikla řada rybníků, jež později vytvořily rozsáhlou rybníkářskou síť (Vodňanská ryba, 2017).

Území MAS se člení na jižní a severní část, z nichž každá má svůj specifický charakter. Jižní část je označována především za zemědělskou oblast s rozvinutým rybníkářstvím, ve které se rozvinul průmysl zaměřený na zpracovatelské činnosti. Pro druhou, severní část je příznačný také zemědělský charakter oblasti, nicméně se již vyznačuje především ideálními podmínkami pro letní turistiku. Dochází zde k transformaci produkčního zemědělství, na zemědělství multifunkční spojené s údržbou krajiny a rozvojem cestovního ruchu (Vodňanská ryba, 2017).

Obrázek 3: Mapa území MAS Vodňanská ryba

Zdroj: MAS Vodňanská ryba, 2017

4.1.2. Funkce území MAS

Kdysi dávno bylo území MAS Vodňanská ryba označováno jako zemědělský region, který měl velký podíl prvovýroby. Změna nastala v momentě, kdy v tomto regionu započala průmyslová výroba, která získala významné postavení v meziregionálním obchodu. I přesto se na území MAS dá nahlížet jako na:

- Středisko zemědělské výroby: Zemědělská výroba má v tomto regionu bohatou tradici, zejména jedná-li se o lesnictví, chov ryb a sadovnictví.
- Průmyslové středisko: Průmysl s sebou nese především větší počet pracovních míst například v potravinářském či strojírenském průmyslu.
- Středisko cestovního ruchu: Území má díky malebné krajině velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Nevýhodou však je, že tento potenciál je spíše sezónního charakteru, tedy letního.
- Středisko školství: Střední rybářská škola a Fakulta rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích nabízí pracovní příležitosti vysoce kvalifikovaným zaměstnancům. Odborné školství má zároveň potenciál, v rámci lokality kde sídlí, generovat finanční prostředky z dotačních programů.
- Středisko kultury a sportu: Zde je na kulturní středisko nahlíženo jako na místo, kde jsou neustále udržovány tradice. Území má k dispozici značné množství společenských sálů, které jsou určeny pro rozmanité kulturní využití. Kulturní a společenské akce, jež se pravidelně konají pod záštitou měst, obcí a také různých zájmových či spolkových organizací. V rámci udržování tradic je v místních obcích bohatý spolkový život. Jedná se především o spolkovou organizaci Sbor dobrovolných hasičů, která pořádá řadu sportovních i společenských akcí. Dalšími spolky jsou například myslivecká sdružení, rybáři, tělovýchovná jednota Sokol a další (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území mas Vodňanská ryba na období 2014-2020, Lidé venkovu, venkov lidem, 2017).

4.1.3. Činnost MAS

Hlavní činností MAS Vodňanská ryba je příprava společných rozvojových projektů a aktivit. Veškeré aktivity, které v rámci MAS probíhají, využívají principy metody LEADER, které jsou založené na iniciaci zdola nahoru.

Mezi další činnost MAS patří příprava záměrů do programů LEADER. Mimo program LEADER, připravují aktivní subjekty Místní akční skupiny své záměry i do grantových či dotačních programů. Při přípravě již zmíněných záměrů, je kladen důraz na požadavky, návrhy či připomínky členů tohoto sdružení (Vodňanská ryba, 2017).

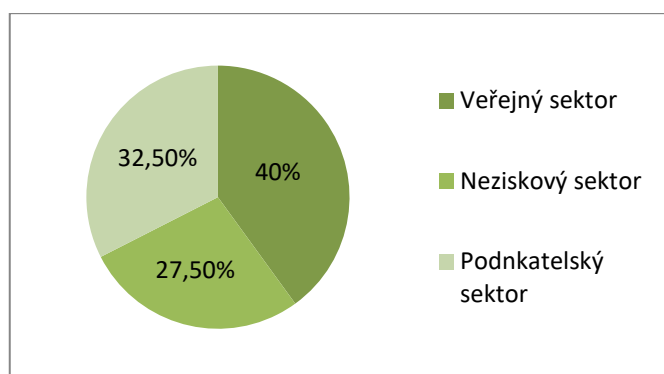
„V rámci doplňkové činnosti se MAS věnuje odbornému poradenství k přípravě projektů financovaných z dotačních programů včetně zpracování žádostí o dotaci pro subjekty působící v regionu“ (Vodňanská ryba, 2017).

4.1.4. Členové a orgány MAS

Vodňanská ryba je otevřené sdružení, díky čemuž je umožněn potencionálním členům vstup do této skupiny. Novým členem se mohou stát jak osoby fyzické, tak právnické osoby, které v daném regionu působí. Nejvyšším orgánem MAS je valná hromada, která zároveň rozhoduje o přijetí nových členů. Dalším orgánem je programový výbor, monitorovací a kontrolní výbor, výběrová komise a předseda.

Členové MAS jsou zástupci veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru. Nejvyšší zastoupení má sektor veřejný a to celých 40 % členů. Na druhém místě je podnikatelský sektor, který je zastoupen 32,5 % a v poslední řadě sektor neziskový se zastoupením 27,5 % (Vodňanská ryba, 2017).

Graf 1: Složení členské základny

Zdroj: MAS Vodňanská ryba, 2017, vlastní zpracování

4.2. Strategie MAS Vodňanská ryba

4.2.1. SWOT analýza situace území MAS

Tuto SWOT analýzu, která je nezbytná pro stanovení prioritních oblastí a specifických cílů, zpracovala MAS v rámci tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) území MAS Vodňanská ryba na období 2014-2020 s názvem „Lidé venkovu – venkov lidem“. Mezi silné stránky regionu MAS patří především dobré přírodní podmínky, jež spočívají v neporušené přírodě a relativně nepoškozeném životním prostředí. Dalšími silnými stránkami regionu je dostatek kulturních, historických památek a turistických stezek. Na silné stránky navazují příležitosti. Ty se zaměřují na pohnutky vedoucí k rozvoji cestovního ruchu a s tím související podporu rozvoje místních tradic. Další příležitostí je podpora podnikání, která zahrnuje potenciální využití opuštěných prostor pro podnikatelské účely a rozvoj dalších služeb.

Slabé stránky se zaměřují na problém týkající se věkové a vzdělanostní struktury obyvatel, vyšší nezaměstnanosti, špatné dopravní obslužnosti do menších obcí a další. Poslední částí SWOT analýzy jsou hrozby, kterých je uvedeno nejvíce. Jednou z významných hrozeb by pro tento region byl zánik některého z významných zaměstnavatelů spojený se zvýšenou mírou nezaměstnanosti, v důsledku čehož by došlo ke snižování reálných příjmů obyvatel. Další hrozbou je uzavírání venkovských škol a omezování některých služeb, například zavírání malých pošt, což by ve svém důsledku pravděpodobně vedlo k dalšímu vysídlování venkova

Na základě SWOT analýzy je záměrem MAS využít v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje silných stránek a příležitostí tak, aby mohla eliminovat hrozby a slabé stránky (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území mas Vodňanská ryba na období 2014-2020, Lidé venkovu, venkov lidem, 2017).

4.2.2. Prioritní oblasti a specifické cíle

Prioritní oblasti a specifické cíle MAS vycházejí z analytické části, konkrétně z již zmiňované SWOT analýzy. Pro území MAS Vodňanské ryby bylo v rámci komunitně vedeného místního rozvoje určeno těchto 6 prioritních oblastí:

- Udržitelný rozvoj na venkově
- Venkov a jeho lidé
- Venkov jako kulturní a společenský prostor

- Venkov jako místo produkce a spotřeby
- Venkov jako přírodní potenciál
- Venkov jako místo odpočinku

Pro každou ze stanovených prioritních oblastí je následně stanoven strategický cíl, který je podrobněji rozdělen do několika specifických cílů (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území mas Vodňanská ryba na období 2014-2020, Lidé venkovu, venkov lidem, 2017).

Tabulka 1: Strategické cíle

Strategické cíle	
1.	Rozvoj území jako stabilizační prvek
2.	Stabilizace a rozvoj venkova
3.	Dobrá správa venkovského území
4.	Podpora tradičních odvětví území
5.	Zdravé životní prostředí bez ekologických zátěží a povodní se zachovalou přírodou a udržovanou krajinou
6.	Rozvoj tradičního turistického regionu

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Vodňanská ryba na období 2014-2020 „Lidé venkovu – venkov, 2017, vlastní zpracování

4.2.3. Monitoring projektů v rámci CLLD

Vzhledem k tomu, že (CLLD) Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Vodňanská ryba pro období 2014-2020 nebyla dosud schválena a na její finální podobě orgány MAS stále pracují, nebylo možné v rámci přípravy této bakalářské práce sledovat a průběžně vyhodnocovat realizaci konkrétních projektů, které jsou v této strategii obsaženy.

4.3. Financování činnosti MAS 2004-2016

MAS Vodňanská ryba nemá to štěstí a její činnost není financována z programu rozvoje venkova. Strategické plány, které MAS za svou činnost předložila, nebyly vybrány a tedy ani schváleny. Přestože předložené strategie splnily všechna stanovená kritéria, nepodařilo se obstát v silné konkurenci ostatních MAS. Strategický plán Leader, na období 2007-2013, který MAS zpracovala a následně opakovaně předložila, s žádostí o získání finanční podpory na realizaci této strategie, v konkurenčním boji neobstála a nebyla v rámci Programu rozvoje venkova podpořena. Další strategie na období 2014-2020 byla během celého roku 2015 projednávána orgány MAS a měla být nejpozději k 31.3. 2016 předložena ke schválení na Ministerstvo pro místní rozvoj. V současné době je však tato strategie stále doplňována a upravována podle pokynů řídicích orgánů MAS. Finanční prostředky potřebné na běžný chod MAS, které zahrnují například nájem prostor, mzdové prostředky, vedení účetnictví a další provozní výdaje, jsou získávány z jiných zdrojů. Mezi tyto zdroje patří povinné členské příspěvky, dary od fyzických či právnických osob a dotační zdroje. To, jakými zdroji byly provozní náklady a náklady spojené s realizací projektů MAS financovány, je názorně popsáno na posledních dvou letech činnosti MAS. Rozpočet na rok 2015 a 2016 je volně přístupný na internetových stránkách MAS Vodňanská ryba. Rozpočty týkající se předchozích let se mi nepodařilo získat.

Částečným zdrojem sloužícím na pokrytí provozních nákladů činnosti MAS jsou povinné členské příspěvky. Zapsaní členové MAS každoročně přispívají do rozpočtu určitou částkou, kterou odsouhlasila valná hromada na konci kalendářního roku, pro rok následující. Pomáhají tak spolku financovat potřebné činnosti. V roce 2015 činily členské příspěvky 73 000 Kč a v následujícím roce 2016 byly navýšeny na částku 76 000 Kč. Vzhledem k tomu, že se nejedná o příliš vysoké částky, je k získávání finančních prostředků potřeba využívat i jiných dostupných zdrojů.

Zásadním způsobem přispěl do rozpočtu MAS v roce 2015 Jihočeský kraj svým darem ve výši 280 000 Kč. Následující rok tento dar nedosahoval takto vysoké částky, nicméně byl rovněž z pohledu hospodaření MAS významný. V roce 2016 se dar rovnal částce 161 000 Kč. Dalším zdrojem, jež přivádí finanční prostředky do rozpočtu MAS, je město Vodňany. Město, ve kterém má MAS Vodňanská ryba své sídlo, každoročně

přispívá formou dotace. V roce 2015 činila dotace 31 000 Kč a v roce 2016 částku ve výši 30 000 Kč.

4.3.1. Administrace zpracování žádostí o finanční podporu MAS

Vzhledem k tomu, že MAS Vodňanská ryba nedisponuje dostatečným množstvím finančních prostředků na využití externích pracovníků pro administraci žádostí, je pro ni získávání dotačních a grantových finančních prostředků potřebných pro realizaci plánovaných projektů a záměrů, spojeno s neúměrnou administrativou. Administrativní systém, prostřednictvím kterého se podávají žádosti, tak musí ovládat řídicí orgány MAS. Aby byly řídicí orgány MAS schopny se systémem efektivně pracovat, zpracovávat a podávat žádosti v dostatečné kvalitě, musejí být řádně proškoleny. Odborné školení týkající se tohoto administrativního systému si MAS nehradí ze svých finančních prostředků, ale je hrazeno MMR či Ministerstvem zemědělství.

4.4. Projekty

Za dosavadní činnost MAS nebyla schválena, ani podpořena žádná zvolená strategie. Stanovené cíle, které si MAS stanovila při svém vzniku, se tak nepodařilo naplnit. Na druhé straně se MAS aktivně podílela na projektech spolupráce s jinými podpořenými MAS jak na národní, tak na mezinárodní úrovni. Dále MAS realizovala několik menších, samostatných projektů, které jsou z pohledu řídicích orgánů MAS považovány za stejně důležité, jako ostatní větší projekty, realizované v rámci spolupráce s jinými MAS.

4.4.1. Projekty mimo PRV

Vzdělávání třetího věku pro věkovou skupinu 50+

MAS Vodňanská ryba zahájila v lednu roku 2012 vzdělávací kurzy, trvající do dnes, pro obyvatele ve věku 50+ pod záštitou rektora Vysoké školy evropských a regionálních studií o.p.s. České Budějovice. Vedle toho MAS společně s Českou zemědělskou univerzitou v Praze konkrétně s Provozně ekonomickou fakultou, nabízí obyvatelům regionu možnost zúčastnit se Virtuální univerzity třetího věku. Projekt „Vzdělávání třetího věku pro věkovou kategorii 50+“ je realizován ve spolupráci s Městským kulturním střediskem Vodňany, za finanční podpory města Vodňany. Výuka probíhá formou přednášek, na téma daného kurzu. Nabídka kurzů pro seniory je poměrně pestrá. Zájemci se v letošním roce mohou zúčastnit kurzů na téma Hudební nástroje či Genealogie - hledáme své předky. V minulých letech byla možnost navštěvovat například počítačový kurz, dále kurzy anglického či německého jazyka, astronomie, nebo kurzy s historickým či uměleckým podtextem. Cena těchto kurzů je stanovena dle počtu účastníků a pohybuje se od 300 a více korun na osobu.

Mimo vzdělávací kurzy nabízí MAS také kurzy zaměřené na pohybové aktivity starších obyvatel. Obyvatelé si mohou zvolit, zda se zúčastní kurzu severské chůze tzv. „Nordic Walking“, cvičení pro starší a pokročilé či velice oblíbené „Seniorské míle“. V rámci Seniorské míle mohou účastníci zlepšovat svou fyzickou kondici a zároveň poznávat zajímavé turistické trasy, během kterých dochází ke sčítání ušlých kilometrů. Nejzdatnější účastník, který v rámci celého kurzu nachodil nejvíce kilometrů, je vždy náležitě odměněn a motivován zúčastnit se příštího ročníku Seniorské míle.

4.4.2. Projekty v rámci PRV

Venkov- náš domov

„Vekov - náš domov“ je jedním z projektů, který byl financován pomocí zdrojů programu rozvoje venkova. Dotace získaná z PRV byla ve výši 500 000 Kč a činila 100% uznatelných výdajů. Projekt byl realizován v termínu od 26. 2. 2014 do 25. 6. 2014, tedy ode dne podání výzvy do dne kontroly závěrečné zprávy a proplacení nákladů. Tento projekt byl určen pro místní akční skupiny z celé České republiky, jejichž strategie nebyla schválena, ani podpořena. V rámci Jihočeského kraje nebyly podpořeny tři MAS. Jednalo se o první tréninkovou výzvu pro nepodpořené MAS, dle opatření číslo III. 4. 1. Získávání dovedností, animace a provádění na podporu akcí zaměřených pro oblast: „Vekov – náš domov“ v regionu Místní akční skupiny Vodňanská ryba. Hlavním cílem tak bylo naučit nepodpořené MAS podávat výzvy.

4.4.3. Projekty spolupráce s ostatními MAS

Zvyky a tradice na obou stranách hranice

MAS Vodňanská ryba podala žádost do 19. kola PRV, opatření IV. 2. 1 b Realizace projektů mezinárodní spolupráce s názvem "Zvyky a tradice na obou stranách hranice". Projekt byl zahájen 1. 12. 2013 a úspěšně dokončen a proplacen dne 19. 1. 2015. MAS Vodňanská ryba se na tomto projektu podílela společně s MAS Vršatec ze Slovenska. Na projektu se dále účastnilo několik českých MAS a to MAS LAG Strakonicko, MAS Rozkvět z.s. (dříve MAS rozkvět zahrady jižních Čech), MAS Blanský les Netolicko a MAS Česká Kanada.

Tabulka 2: Rozpočet projektu spolupráce „Zvyky a tradice na obou stranách hranice“

Rozpočet projektu	
Celkové výdaje	5 944 100 Kč
Výdaje, ze kterých je stanovena dotace	4 416 500 Kč
KMAS - Vodňanská ryba	1 454 000 Kč
PMAS 1- Rozkvět zahrady již. Čech	474 000 Kč
PMAS 2- MAS LAG Strakonicko	1 189 500 Kč
PMAS 3- MAS Česká Kanada	635 000 Kč
PMAS 4- Blanský les- Netolicko	664 000 Kč
PMAS 5- MAS Vršatec	1 063 000 Kč

Zdroj: MAS Vodňanská ryba, 2013, vlastní zpracování

Projekt byl zaměřen především na udržování lidových tradic jak v České republice, tak na Slovensku. Byly realizovány různé semináře a přednášky, jejichž hlavním tématem byly tradice a zvyky zaměřené například na Velikonoce, Masopust, stavění máje, Vánoce a další. V rámci projektu byly dále uspořádány dny řemesel, které byly spojeny s místními trhy, na kterých byla možnost zakoupení některých tradičních výrobků. Výjimkou nebyla ani ukázka tradičních řemesel či mezinárodní přehlídka českých, slovenských a rakouských krojů.

Pro čtyři obce tj. Tálín, Kluky, Krajníčko a Putim, jež jsou členy MAS Vodňanská ryba, bylo v rámci projektu nakoupeno vybavení pro řemeslné dílny. V obci Kluky byla zřízena keramická dílna, v obci Krajníčko dílna pro rukodělné činnosti, vybavená tkalcovskými stavy. Tyto dílny jsou určeny pro všechny generace, které mají zájem o volnočasové aktivity tohoto typu. V neposlední řadě bylo zakoupeno také vybavení pro místní soubory a spolky, konkrétně osvětlení a ozvučení pro ochotnické divadlo, kroje pro Obec baráčníků Vodňany, stánky pro pořádání trhů a další.

Byly také uspořádány dvě exkurze do výroby krojů. Jedna exkurze se konala do Uherského Ostrohu na Moravě, druhá na Slovensko do území již zmiňované MAS Vršatec. Cílem obou exkurzí byla výměna zkušeností v oblasti udržování lidových tradic u nás i v zahraničí.

Zdraví nás baví

V rámci programu rozvoje venkova - opatření IV. 2. 1 Realizace projektů spolupráce podala MAS Vodňanská ryba žádost o finanční podporu projektů – Zdraví nás baví. Na základě nově vzniklého partnerství „Zdraví nás baví- hejbní MASem“ tak vznikl od 1. 12. 2012 do roku 2013 další projekt spolupráce s názvem „Zdraví nás baví“, jehož cílem je podpořit zdravý životní styl obyvatel regionu. Tento projekt byl spolufinancován Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Za spolupráce tří místních skupin, mezi které patří MAS rozkvět zahrady jižních Čech, MAS Blanský les Netolicko a MAS Vodňanská ryba, vzniklo celkem 22 venkovních tělocvičen. Na území, které spadá pod MAS Vodňanská ryba, bylo vybudováno 9 venkovních tělocvičen. Konkrétně se jednalo o tyto obce: Tálín, Ražice, Pivkovice, Skály, Záhoří, Zvíkovské Podhradí a Protivín. Každá z uvedených obcí měla možnost zvolit si konkrétní typ a barvu cvičicího stroje. Do většiny obcí byl zakoupen takzvaný „Běžec“. Obce si dále měly možnost zakoupit další cvičicí stroj, který si již musely hradit ze

svých vlastních finančních prostředků. Tělocvičny jsou určeny především pro dospělé obyvatele regionu a jediným omezením je přístupnost venkovních cvičících strojů osobám starším 12ti let.

Tabulka 3: Rozpočet projektu spolupráce „Zdraví nás baví“

Rozpočet projektu spolupráce	
Celkový rozpočet	2 236 200 Kč
KMAS-Rozkvět zahrady již. čech	1 209 000 Kč
PMAS 1-Blanský les- Netolicko	489 000 Kč
PMAS 2- Vodňanská ryba	538 200 Kč

Zdroj: MAS Vodňanská ryba, 2013, vlastní zpracování

Zavedení regionální značky Prácheňsko

Projekt „Zavedení regionální značky Prácheňsko“ byl realizován prostřednictvím jednoho hlavního a dvou vedlejších opatření v PRV - Osa IV. 2. 1 – Realizace projektu spolupráce.

Tabulka 4: Opatření v PRV

Druh opatření	Číslo opatření	Název opatření
Hlavní opatření	IV.2.1	Realizace projektu Spolupráce - rozvoj a propagace
Vedlejší opatření č.1	III.2.1.2	Občanské vybavení a služby, záměr b)
Vedlejší opatření č.2	III.3.1	Vzdělávání a informace

Zdroj: MAS Blatensko, Zavedení regionální značky Prácheňsko, 2012, vlastní zpracování

Do spolupráce bylo zapojeno pět místních akčních skupin a to MAS LAG Strakonicko, MAS Brána Písecka, MAS Střední Povltaví, MAS Svazku obcí Blatenska a MAS Vodňanská ryba. Realizace tohoto projektu byla zahájena v květnu 2010 a úspěšně dokončena v dubnu roku 2012. Všechny tyto MAS, které pokrývají území Prácheňska, se podílely na zavedení regionální značky „Prácheňsko regionální produkt“.

Prostřednictvím tohoto projektu tak dochází ke znovu objevení tradičních řemesel, které tak bude dále možné předat dalším generacím. Historie tradičních řemesel spolu s regionálními produkty jsou mimo jiné také lákadlem pro turisty, kteří si ze svých cest chtějí dovést nějaký suvenýr, připomínající danou oblast. Regionální značku „Prácheňsko regionální produkt“ získalo více než 20 výrobků.

Z tradičních rukodělných činností jsou to například Drátenické výrobky. Během této činnosti dochází k drátování měděnými dráty a to převážně keramiky z vlastní dílny, skla, mís a podobně. Mezi další činnosti patří tvorba Lidových panenek, které jsou oblečeny do tradičního Prácheňského kroje a představují tak vhodnou dekoraci do každého venkovského stavení. Dalšími produkty, které získaly regionální značku, jsou Smaltované šperky, Sedlické krajky a v neposlední řadě Březová košťata, jež plní funkci nejen užitnou ale také dekorativní. Mimo výrobky, získaly tuto regionální značku také služby a to zejména ubytovací a stravovací zařízení. Díky tomuto projektu tak bylo podpořeno několik vybraných místních podnikatelů.

Tabulka 5: Rozpočet projektu spolupráce „Zavedení regionální značky Prácheňsko“

Rozpočet projektu	
Celkové náklady projektu	4 157 400 Kč
Výše dotace	3 989 085 Kč

Zdroj: MAS Strakonicko, 2012, vlastní zpracování

Prácheňsko všemi smysly

„Prácheňsko všemi smysly“ je název projektu spolupráce, který navázal na úspěšně zrealizovaný projekt, při kterém byla zavedena regionální značka „Prácheňsko regionální produkt“. MAS Vodňanská ryba se přihlásila do 13. kola příjmu žádostí do PRV - opatření IV. 2. 1. Realizace projektů spolupráce a účastnila se tak tohoto projektu společně se čtyřmi místními akčními skupinami, které zaujímají území Blatenska, Strakonicka, Vodňanska a Severního Písecka. Mezi tyto skupiny patří MAS LAG Strakonicko, MAS Brána Písecka, MAS Svazku obcí Blatenska a MAS Vodňanská ryba. Projekt byl realizován po dobu tří let a to od května 2010 do října 2013. Hlavním cílem bylo vytvoření nové turistické destinace a s tím spojený rozvoj cestovního ruchu na území všech zapojených místních akčních skupin. Dalším cílem bylo podpoření venkovské ekonomiky. Podporu pro venkov představuje například hojnější využívání ubytovacích a stravovacích zařízení, stejně jako vyšší počet návštěv regionálních muzeí a památek. Přínosem je do velké míry také vyšší odbyt originálních produktů z území Prácheňska, které již získali regionální značku. Každá ze zapojených místních akčních skupin měla možnost, zvolit si smysly, na které se v rámci projektu zaměří. Volbou Vodňanské ryby byly smysly zrak a sluch a výstupem projektu tak bylo mobilní podium. Pořízené mobilní, zastřešené podium je nabízeno k pronájmu na internetových

stránkách MAS Vodňanské ryby, kde si ho za úplatu může zapůjčit kdokoliv. V ceně pronájmu je zahrnuto půjčovné, doprava, stavění a bourání podia. Cena za půjčovné a dopravu je pro všechny stejná, výjimkou je stavění a bourání podia, které je pro členy MAS za zvýhodněnou cenu. Mimo mobilní podium patří mezi hlavní výstupy projektu:

- 1) Logo destinace
- 2) Webový portál
- 3) Dvacet infomap
- 4) Dvě turistické vyhlídky, které jsou zaměřeny na zrak a čich
- 5) Vybavení pro 3 expozice, které jsou zaměřeny na zrak, hmat, chuť
- 6) Tištěné propagační materiály, 3 brožury
- 7) A další...

Tabulka 6: Rozpočet projektu spolupráce „Prácheňsko všemi smysly“

Rozpočet projektu	
Celkové náklady projektu	2 714 000 Kč
Výše dotace	2 156 512 Kč

Zdroj: MAS Strakonicko, 2013, vlastní zpracování

4.5. Prospěšnost projektů

Zrealizované projekty, v tomto případě především projekty spolupráce, by měly být pro daný region prospěšné. Na prospěšnost aktivit MAS a prospěšnost jednotlivých zrealizovaných projektů je možno nahlížet z několika úhlů pohledu. To, jaké přínosy s sebou mohou projekty přinést, se může z pohledu celého regionu, dotčených obcí či jednotlivých obyvatel do jisté míry lišit.

Z pohledu regionu, jsou prospěšné všechny projekty, které na tomto území vznikly. Zejména ty, které přispěly ke zvýšení cestovního ruchu. Díky projektu, jež se zasloužil o získání regionální značky Prácheňsko, bylo podpořeno několik menších podnikatelů. Produkty těchto podnikatelů s nově získanou regionální značkou se tak staly lákadlem pro turisty. S dalšími projekty, které se zasloužily o vrácení tradic a zvyků do regionu, se stává region stále atraktivnějším nejen díky novým možnostem rekreace, ale také z estetické stránky, neboť v rámci těchto projektů docházelo k drobným renovacím. Důležitým projektem byl také „Venkov-náš domov“, kde hlavním cílem bylo naučit nepodpořené MAS podávat výzvy. Tento projekt je pro region nepochybně prospěšný, neboť zásluhou těchto nově získaných zkušeností a dovedností, bude MAS schopná podávat výzvy například pro zapojení oprávněných subjektů do komunitního plánování.

Pro jednotlivé obce jsou nejvíce přínosné ty projekty, které se jich svým zaměřením konkrétně dotýkají, zejména investiční. Obce tak mají možnost investovat například do renovace či stavby budovy, která slouží místním obyvatelům. V rámci projektu „Zvyky a tradice na obou stranách hranice“ vznikly v obci Kluky a v Tálíně řemeslné dílny, které umožnily místním obyvatelům například využívat keramickou dílnu na výrobu tradiční keramiky. V druhé řemeslné dílně mají obyvatelé možnost naučit se pracovat s tkalcovským stavem. Dílny však slouží i pro tvořivé aktivity obyvatel v každém věku. Dílny mohou ocenit především maminky se svými ratolestmi. Tyto prostory nejsou vhodné pouze pro tvořivost, ale také pro společné trávení volného času místních obyvatel. Dalším benefitem projektu bylo pořízení nových krojů pro baráčníky, které umožnilo pořádat nové akce, zejména spojené s lidovými tradicemi. Umožnilo tak pořádání kulturních akcí, které podporují místní obyvatele v rámci jejich sdružování, sbližování a prohlubování jejich vzájemných vztahů. Pro tyto kulturní akce je ideální využití zastřešeného pódia, jež MAS Vodňany získala v rámci projektu „Prácheňsko

všemi smysly“. Pódium si může zapůjčit kdokoliv. Obce tak mohou za úplatu s využitím tohoto pódia pořádat nespočet kulturních akcí.

Jednotlivým obyvatelům regionu přináší zrealizované projekty nové možnosti, jakou formou mohou využít svůj volný čas. Starší obyvatelé se mohou účastnit vzdělávacích kurzů a prohlubovat tak neustále své znalosti. Dalším přínosem těchto vzdělávacích kurzů je možnost jejich sociální interakce se svými vrstevníky. Obyvatelé každého věku mohou využít volný čas ve prospěch svého zdraví díky projektu „Zdraví nás baví“. Jiní se mohli zúčastnit workshopů, seminářů, dnů řemesel či ochotnického divadla. Tyto tvořivé a kulturní akce byly pořádány v rámci projektu „Zvyky a tradice na obou stranách hranice“. Obyvatelům projekt přinesl několik možností jak využít aktivně a naučně volný čas. Na rozdíl od seminářů jsou workshopy, díky vybudovaným dílnám, dlouhodobě udržitelné a obyvatelé se tak mohou těchto akcí účastnit opakovaně. Pro obyvatele bylo také přínosné zavedení regionální značky. Nejen že si drobní podnikatelé polepšili po finanční stránce, ale obyvatelé tohoto regionu mají možnost zakoupit si tyto kvalitní a tradiční produkty přímo od výrobců. Je pouze a jen na každém obyvateli aby si sám zvolil, do jaké míry využije možnosti, které s sebou projekty přinesly.

4.6. Komunikace

Komunikace a dostatečná informovanost členů a obyvatel regionu o činnosti MAS je klíčová pro správné fungování tohoto spolku. Pro komunikaci mezi MAS a obyvateli regionu, týkající se zejména tvorby nových projektů, je využíváno tzv. komunitní plánování, prostřednictvím kterého jsou formou různých společenských akcí, dotazníků či anket zjišťovány potřeby a přání místních obyvatel. Tyto potřeby jsou v rámci komunitního plánování následně projednávány a jejich výsledkem je komunitní plán, který je poté předkládán orgánům MAS.

V rámci komunitně vedeného místního rozvoje se prioritně věnuje pozornost těmto zájmovým skupinám:

1. Společné aktivity obcí
2. Turistika, cestovní ruch a služby s ním spojené
3. Zemědělství, lesnictví
4. Volný čas, sport, kultura, ekologie a ostatní
5. Vzdělávání, oblast sociální, zdravotní a církevní
6. Ostatní podnikatelská činnost

Důležitým prvkem komunikační strategie MAS je také informovanost místních obyvatel o činnosti MAS a to především prostřednictvím lokálních tiskovin „Zpravodaje města Vodňany“, jež je do poštovních schránek distribuován pravidelně každé čtvrtletí. Další možností, kterou mohou obyvatelé využít k získání potřebných informací, jsou webové stránky MAS, jejichž výhodou je neustálá dostupnost. Mimo tisk „Zpravodaj města Vodňany“, publikují také některé obce své vlastní čtvrtletníky. Konkrétní obcí, která ve svém tisku věnuje pozornost této problematice je obec Číčenice se svým „Číčenickým hlasatelem“. Součástí komunikační strategie MAS je záměr vydávat vlastní čtvrtletník s předpokládanou periodicitou 3 měsíce. Záměr však dosud nebyl realizován v důsledku nedostatečného finančního zajištění.

Neméně důležitá je také informovanost členů MAS, o činnosti, současné situaci a plánovaných záměrech spolku, především prostřednictvím valné hromady, která se koná nejméně 3 krát do roka. Vzhledem k tomu, že se valné hromady účastní zástupci jednotlivých obcí (starostové), podnikatelé a neziskové organizace, mohou zúčastnění nově získané informace následně předávat širší veřejnosti, čímž také výrazně přispívají

k lepší informovanosti obyvatel regionu. Další možností je informovat členy telefonicky, e-mailem či osobně paní předsedkyní.

4.6.1. Reklama

Vzhledem k velmi omezenému množství finančních prostředků, kterými MAS disponuje, nevyužívá plnohodnotně možnosti propagace své činnosti. Prakticky jediným zdrojem přímo distribuovaných informací pro širší veřejnost jsou vlastní internetové stránky: Jejich design již bohužel neodpovídá požadavkům moderní doby. Vzhledem k nerealizaci záměru na vydávání vlastního zpravodaje v tištěné podobě tak MAS postrádá další komunikační kanály. MAS a její činnost je sice zmiňována v propagačních materiálech podpořených místních akčních skupin, se kterými se v rámci spolupráce podílela na několika projektech. Nicméně tyto materiály, zejména brožury, letáky či místní tisk ostatních MAS, nejsou distribuovány do rukou obyvatel žijících na území, které spadá pod MAS Vodňanská ryba. Místní obyvatelé tak nemají mnoho možností, jak se o činnosti či existenci této MAS dozvědět. Zejména starší obyvatelstvo, jakožto cílová skupina projektu „Vzdělávání třetího věku pro věkovou skupinu 50+“, které příliš neholduje informačním technologiím, má mimo Vodňanský zpravodaj, omezenou možnost zjistit nabídku vzdělávacích kurzů, zveřejněnou na internetových stránkách.

4.7. SWOT analýza činnosti MAS

K této SWOT analýze, zaměřené na současnou situaci a činnost MAS Vodňanská ryba, byly potřebné informace zjištěny prostřednictvím řízených rozhovorů s oslovenými členy MAS. Součástí řízeného rozhovoru byl také předem připravený krátký dotazník, který byl jednotlivými respondenty zodpovězen. Celkem bylo osloveno šest členů MAS tak, aby byly získány informace od členů pocházejících ze všech sektorů. Osloveni byli tři zástupci veřejného sektoru, jeden neziskového a dva podnikatelského sektoru. Analýza je tak odrazem jejich osobních názorů.

Mezi hlavní silné stránky MAS patří především dobré vztahy se všemi členskými obcemi, stejně jako s ostatními subjekty daného území. Další silnou stránkou je komunitní zapojení lidí, pestrost členské základny, materiálně technické zázemí a v neposlední řadě smysluplnost využití získaných finančních prostředků. Z druhé strany má MAS i několik slabých stránek, které jsou pro činnost klíčové. Základna MAS vidí jako slabou stránku nedostatek administrativní kapacity, další slabou stránkou je podle většinových názorů členů nedostatek finančních prostředků.

Mezi příležitosti patří možná budoucí podpora z programu PRV v rámci nově zpracované strategie, prostřednictvím které by bylo možné realizovat plánované projekty. Za předpokladu, že bude tato strategie schválena, získá MAS potřebné finanční prostředky, které bude moci investovat do plánovaných projektů. Hrozby MAS úzce souvisí se zmíněnými příležitostmi. Pokud nebude předložená strategie schválena, bude hrozit této nepodpořené MAS zánik. Určitou hrozbu představuje také půjčka, která byla na valné hromadě odsouhlasena zúčastněnými členy. Podstoupení této hrozby bylo nezbytné pro udržení činnosti a pokrytí nákladů tohoto spolku, do té doby, než bude schválena strategie a MAS bude finančně podpořena.

Tabulka 7: SWOT analýza činnosti MAS

	SWOT analýza	
Interní faktory	Silné stránky	Slabé stránky
	<ul style="list-style-type: none">- Dobré vztahy se členy- Komunitní zapojení lidí- Pestrost členské základny- Materiálně technické zázemí- Smysluplnost využití finančních prostředků	<ul style="list-style-type: none">- Nedostatek administrativní kapacity- Nedostatek finančních prostředků
Externí faktory	Příležitosti	Hrozby
	<ul style="list-style-type: none">- Nová strategie- Podpoření MAS- Získání finančních prostředků	<ul style="list-style-type: none">- Zánik MAS- Půjčka

Zdroj: Řízené rozhovory, 2017, vlastní zpracování

4.8. Hodnocení a návrhy na zlepšení

Jelikož doposud MAS Vodňanská ryba nepředložila rozpracovanou Strategii komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014 až 2020, je nepochybně zřejmé, že alfou a omegou dalšího a úspěšného fungování MAS Vodňanská ryba je urychlené dopracování a následné schválení a podpoření této strategie v Programu rozvoje venkova. Takto schválená strategie umožní MAS čerpat již alokované prostředky a realizovat tak plánované záměry a projekty. Zejména realizovat strategické cíle a prioritní oblasti.

Na období 2014 až 2020 bylo z rozhodnutí Ministra zemědělství schválena alokace finančních prostředků z Programu rozvoje venkova v celkové výši 154 mil EUR, které budou rozděleny mezi jednotlivé MAS. Dělicím klíčem pro alokaci finančních prostředků je kalkulace poměru plochy, na které se území konkrétní MAS rozkládá, spolu s celkovým počtem obyvatel, které na jejím území žijí. Stanovení alokace pro jednotlivé MAS dále vychází z pravidel, kterými se stanovují podmínky pro výběr Strategií komunitně vedeného místního rozvoje. Pro MAS Vodňanská ryba byla na období 2014 až 2020 schválena alokace ve výši 855 732 EUR, to je 23 145 839 Kč na operaci 19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje (Ministerstvo zemědělství, 2017).

Tabulka 8: Alokace pro programový rámec PRV

Registrační číslo	15/000/00000/231/000111
Název MAS	MAS Vodňanská ryba, z.s.
počet obyvatel	22 029
rozloha (km²)	469,84
alokace 19.2.1 (€)	855 732,00
alokace 19.2.1 (Kč)	23 145 839,00

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, Vlastní zpracování

Pokud by se MAS podařilo získat alokované finanční prostředky, mohla by zahájit spolupráci s externími pracovníky v rámci pomoci při zpracování potřebné administrativy, či marketingové podpory, čímž by se pracovníkům MAS uvolnily ruce pro potřebné aktivity týkající se realizace již schválených projektů.

Dle mého názoru je rovněž potřeba věnovat zvýšenou pozornost nastavení a naplnění komunikační strategie MAS. Stávající vzhled internetových stránek neodpovídá současným trendům a má několik nedostatků, které by se daly poměrně lehce odstranit

využitím IT služeb externího pracovníka. Takováto úprava by MAS jistě pomohla vybudovat lepší image, která by mohla upoutat pozornost více obyvatel. Důležité je také přihlídnout zejména ke specifikům věkových skupin obyvatel, tedy pro zajištění přístupu k informacím v rámci celého širokého spektra komunikačních kanálů.

Z pohledu již zrealizovaných projektů spolupráce, bych přivítala, aby se tyto projekty více dotýkaly města Vodňan. Dle mého názoru by například v rámci projektu „Zdraví nás baví“ mohla být některá z devíti venkovních tělocvičen, jež byly vybudovány na území MAS Vodňanská ryba, situována také do města Vodňan, na jehož území bylo vybudováno několik dětských hřišť, jako vhodných prostor pro jejich umístění. Troufám si tvrdit, že by ve Vodňanech byly tyto venkovní cvičicí stroje hojně využívány a MAS by to přineslo nepochybně spoustu kladných ohlasů. Zároveň by tak MAS více upozornila na svou činnost a zvýšila tak povědomí o své existenci.

5. ZÁVĚR

Pokud bych měla zhodnotit přínos MAS Vodňanská ryba pro regionální rozvoj, je potřeba konstatovat že dosud MAS nevyužila plně svůj potenciál. Avšak i přes skutečnost, že její strategie nebyly dosud podpořeny a nebylo jí tedy umožněno čerpat v plné výši finanční prostředky alokované Ministerstvem zemědělství, přesto uskutečnila zejména ve spolupráci s jinými MAS celou řadu zajímavých projektů.

Dílním cílem této bakalářské práce bylo mimo jiné zhodnotit, do jaké míry činnost MAS Vodňanská ryba reflektuje s výzkumnými otázkami. První výzkumnou otázkou zda MAS Vodňanská ryba přispívá svou činností k rozvoji cestovního ruchu, je poměrně složité zodpovědět, neboť přínos těchto projektů vzhledem k rozvoji cestovního ruchu, není jednoznačně prokazatelný. Je nepochybné, že rozvoj cestovního ruchu v konkrétním regionu je ovlivněn celou řadou faktorů. Mezi zásadní patří zejména geopolitická a bezpečnostní situace v okolních zemích, případně v oblíbených zahraničních turistických destinacích, ekonomická situace obyvatel, dopravní dostupnost regionu, zejména vybudovaná dopravní infrastruktura, ale zásadním faktorem je nabídka a kvalita poskytovaných služeb na místě samém. Většina uvedených faktorů je z pozice regionu zcela neovlivnitelných, některé naopak ano. Vzhledem k tomu, že je činnost MAS zaměřena do oblastí, které mohou prohloubit anebo zpestřit kvalitu nabízených služeb, pak je možné konstatovat, že takto vynakládané finanční prostředky mohou mít pozitivní vliv na rozvoj cestovního ruchu. Za dosavadní činnost MAS Vodňanská ryba, byly zrealizovány tyto projekty spolupráce: Zvyky a tradice na obou stranách hranice, Zavedení regionální značky Prácheňsko a Prácheňsko všemi smysly. Všechny tyto projekty se ve své podstatě zaměřovaly na rozvoj cestovního ruchu. V rámci projektu na zavedení regionální značky vzniklo několik certifikovaných výrobků a služeb, zejména ubytovací a stravovací zařízení. Výsledkem jiného projektu bylo pořízení infomap, propagačních materiálů, turistických vyhlídek a mobilního pódia. Všechny tyto výstupy nepochybně přispívají k rozvoji cestovního ruchu tohoto regionu, nicméně klíčové jsou také investice vynaložené na marketingovou podporu hlavních turistických lákadel této oblasti. Je však důležité zmínit, že takováto marketingová podpora by měla být profesionálně zpracována a její zacílení by stejně tak mělo odpovídat zájmovým oblastem, které by měly být takto osloveny. Je otázkou, zda výstupy MAS v této oblasti tento charakter opravdu mají. Projekt „Zvyky a tradice na obou stranách hranice“ se

svým zaměřením snažil podpořit znovuvzkříšení někdy již zapomenutých zvyků a tradic tohoto regionu. Vzhledem ke skutečnosti, že v době ještě nedávno minulé nebylo uchovávaní tohoto kulturního dědictví přáno a zvyky a tradice tak byly často uměle potlačovány a tedy někdy i zapomenuty, je jejich znovu navrácení do každodenního života obzvláště na venkově velmi důležité. Sekundárním efektem udržování zvyků a tradic je, že dochází k pravidelnému sdružování místních obyvatel, což prohlubuje jejich osobní vazby a sounáležitost s regionem, ve kterém žijí.

Druhou výzkumnou otázkou, která je dílčím cílem bakalářské práce, a sice zda se MAS Vodňanská ryba aktivně podílí na zlepšení kulturního života tohoto regionu, je možné zodpovědět kladně a to i při bližším pohledu na aktivity MAS v této oblasti. MAS Vodňanská ryba v rámci svých dalších aktivit pravidelně pořádá různé kulturní a společenské akce např. pravidelné Adventní trhy a Velikonoční jarmarky s prodejem regionálních výrobků a ukázkami tradiční řemeslné výroby. Další projekt se zaměřoval na pohyb a zdravý životní styl obyvatel. Těm bylo v rámci tohoto projektu, díky výstavbě několika venkovních tělocvičen, umožněno využívat cvičící stroje a trávit tak svůj volný čas aktivním způsobem života. Univerzita třetího věku je dalším projektem, který má MAS Vodňanská ryba pod svou záštitou. Je zacílen na věkovou kategorii 50+ a přináší obyvatelům možnost rozšiřovat své znalosti a obzory pomocí vzdělávacích kurzů pořádaných Českou zemědělskou univerzitou. Tento projekt je podle mého názoru jedním z nejpřínosnějších, nejen díky své udržitelnosti, ale také kvůli své smysluplnosti. Obyvatelé v předseniorním věku mohou mít ztížené uplatnění na trhu práce. Díky vzdělávacím kurzům tak mohou například zvyšovat svou IT gramotnost či se zdokonalovat v cizích jazycích a zvyšovat tak svou kvalifikaci.

MAS Vodňanská ryba, jakožto nepodpořená MAS, se doposud za svou činnost podílela především na projektech spolupráce na národní i mezinárodní úrovni, a několika menších samostatných projektech. Tento stav je výsledkem předložených strategií, které dosud nebyly podpořeny. Na Strategii komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Vodňanská ryba na období 2014-2020 s názvem „Lidé venkovu – venkov lidem“, orgány MAS stále pracují. Vzhledem k tomu, že MAS nemá k dispozici potřebné finanční prostředky na pokrytí svých provozních nákladů, které jsou obvykle spolufinancovány prostřednictvím programu rozvoje venkova, jsou tyto získávány z několika jiných zdrojů. Mezi tyto zdroje patří povinné členské příspěvky, dále pak dary od fyzických či právnických osob a dotační zdroje. I přes toto úskalí MAS stále

svou činnost udržuje, možná díky jedné ze svých silných stránek a to zásluhou dobrých vztahů mezi jednotlivými členy v její pestré členské základně. Soudržnost a podpora členů této MAS je obdivuhodná i přes všechny neúspěchy. Za svou existenci se MAS podílela na čtyřech projektech spolupráce, dále na dvou mezinárodních projektech spolupráce s MAS Vršatec a dalších třech zrealizovaných projektech. MAS také spolupracuje na Virtuální univerzitě třetího věku s Českou zemědělskou univerzitou v Praze a pořádá různé kulturní a společenské akce.

Důležitým prvkem je také informovanost obyvatel o současném dění MAS Vodňanská ryba. MAS pro tuto komunikaci využívá především svých internetových stránek či příspěvků do lokálního tisku Vodňanský zpravodaj, který vychází s periodicitou tři měsíce. Komunikační strategie má z mého pohledu své rezervy avšak je zřejmé, že odráží aktuální finanční možnosti MAS.

I. SUMMARY

The name of this bachelor thesis is “ Evaluation of the Benefits of Local Action Groups for Regional Development“. The main aim is to evaluate how the activities of the particular regional action group, namely „Vodňanská ryba“, contributed to the regional development. The task is to describe and evaluate the beneficial impact of the MAS projects.

The theoretical part deals with the definition of the basic terms e.g. region, regional policy, LEADER method and it provides essential information concerning local action groups.

The practical part of the thesis involves basic description of the selected project - MAS Vodňanská ryba. The following parts are dedicated to the particular projects implemented during the MAS activities and its beneficial effects aimed at the particular region, community and individuals. The next part is dedicated to the detailed description of the funding, communication means, proper activity and SWOT analysis aimed at the the particular MAS project. The aforementioned data were gathered by aimed questionnaire which was later involved in the output of the thesis.

MAS Vodňanská ryba was not supported nor funded by the program of the regional development so it lacked its own financial means. The solution was found in the cooperation with the other MAS projects, which reached external funding. MAS project roofed smaller projects which had clearly beneficial impact on local tourism and cultural life of the region.

Key words: Regional Action Group, LEADER, Regional Development Program, beneficial effect

II. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje:

Hrabánková M. & Vosejpková M. (2002). *Regionální management*. České Budějovice: Jihočeská univerzita

Kadeřábková J., Mates P., Postránecký J. & Wokoun R. (1996). *Úvod do regionálních a správních věd: vybrané kapitoly*. Praha: Codex Bohemia

Klufová R. (2015). *Demografický vývoj a typologie českého venkova v kontextu prostorových souvislostí*. Praha: Wolters Kluwer

Kovárník J. (2007) *Support of the development of the regions of the Czech Republic through the structural funds of the European Union: theses of the dissertation*. Ed. 1st. Pardubice: University of Pardubice

Macháček J. (2012). *Venkov v rámci inovativních přístupů*. Praha: Alfa Nakladatelství, Ekonomie studium

Pelcl P., Havránek T., Lehmannová A. & Martínek J., (2008). *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice: zpráva z výzkumného projektu 2007-2008*. Plzeň: Centrum pro komunitní práci, CpKP západní Čechy

Wokoun R., Malinovský J., Damborský M., Blažek J., Ježek J., Sucháček J., ... Kutscherauer A. (2008) *Regionální rozvoj: (výhodiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde

Grospič J., Heřmanová E., Jetmar M., Kadeřábková J., Kouřilová J., Macháček J., ... Wokoun R. (2008). *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 5., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk Vysokoškolské učebnice

Internetové zdroje:

Ministerstvo zemědělství (2009-2017). *Program rozvoje venkova 2007-2013*. Citováno dne 13. 10. 2016 Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/>

Ministerstvo zemědělství (2009-2017). *Základní informace o Programu rozvoje venkova ČR*. Citováno dne 13. 10. 2016 Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/zakladni-informace/>

Ministerstvo zemědělství (2009-2017). *Program rozvoje venkova 2014-2020*. Citováno dne 14. 10. 2016 Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

Ministerstvo zemědělství (2009-2017). *Základní informace*. Citováno dne 14. 10. 2016 Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/>

Ministerstvo zemědělství (2009-2017). *SAPARD*. Citováno dne 15. 10. 2016 Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/sapard/>

NS MAS. (2015). *Metoda LEADER Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) Rozvoj venkova se zapojením místních komunit*. Citováno dne 26. 10. 2017 Dostupné z: <file:///C:/Users/user/Downloads/brozura2015.pdf>

NS MAS. (2017). *O nás*. Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/>

NS MAS. (2016). *Územní působnost MAS*. Citováno dne 25. 11. 2016 Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/uzemni-pusobnost-mas/>

NS MAS. (2015). *Standardy MAS*. Citováno dne 28. 11. 2016 Dostupné z: <http://nsmas.cz/podklady-pro-op/standardy-mas/>

Vodňanská ryba. (2004). *Místní akční skupina aneb kdo jsme*. Citováno dne 24. 11. 2016 Dostupné z: <http://www.vodnanskaryba.eu/mas/mistni-akcni-skupina-aneb-kdo-jsme>

Vodňanská ryba. (2004). *Mapa území MAS*. Citováno dne 24. 11. 2016 Dostupné z: <http://www.vodnanskaryba.eu/mas/mapa-uzemi-mas>

Vodňanská ryba. (2016). *Aktuálně v regionu- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Vodňanská ryba na období 2014-2020*. Citováno dne 9. 3. 2017 Dostupné z: [http://www.vodnanskaryba.eu/upload/File/2016/strategie_clld_\(1\).pdf](http://www.vodnanskaryba.eu/upload/File/2016/strategie_clld_(1).pdf)

Vodňanská ryba. (2016). *Členové místní akční skupiny*. Citováno dne 28. 12. 2016
Dostupné z: <http://www.vodnanskaryba.eu/mas/clenove>

European union. (2017). *Regional policy*. Citováno dne 4. 2. 2017 Dostupné z:
https://europa.eu/european-union/topics/regional-policy_en

European Committee of the Regions. (2017). *European Grouping of Territorial Cooperation*. Citováno dne 4. 2. 2017 Dostupné z:
<http://cor.europa.eu/en/activities/networks/Pages/egtc.aspx>

Český statistický úřad. (2008). *Vymezení venkova*. Citováno dne 8. 10. 2016 Dostupné z:
<https://www.czso.cz/documents/10180/20565975/31136109a10.pdf>

IHEP. (2014). *Místní akční skupiny – subjekt místního rozvoje*. Citováno dne 24. 11. 2016 Dostupné z: <http://ihep.cz/?p=861>

Business info. (2003). *Euroregiony*. Citováno dne 2. 12. 2016, Dostupné z:
<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/euroregiony-1836.html>

MAS Strakonicko. (2012-2013). *Projekty spolupráce*. Citováno dne 15. 3. 2017 Dostupné z:
<http://www.strakonicko.net/mas/projekty.asp>

Vodňanská ryba. (2013). *Projekty spolupráce*. Citováno dne 5. 3. 2017 Dostupné z:
<http://www.vodnanskaryba.eu/mas/projekty-spoluprace>

Blatensko. (nedat.). *Zavedení regionální značky Prácheňsko*. Citováno dne 15. 3. 2017
Dostupné z:
http://www.blatensko.cz/a_dokument/1344583254_Zavedeni_regionalni_znacky_Prachensko.pdf

Ministerstvo zemědělství. (2017). *Alokace pro Programový rámec PRV*. Citováno dne 18. 3. 2017 Dostupné z:
http://eagri.cz/public/web/file/424376/Alokace_pro_Programovy_ramec_PRV.pdf

III. SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Sedm charakteristických prvků přístupu LEADER	21
Obrázek 2: Územní působnost MAS	25
Obrázek 3: Mapa území MAS Vodňanská ryba	30

Seznam grafů:

Graf 1: Složení členské základny.....	32
---------------------------------------	----

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Strategické cíle	34
Tabulka 2: Rozpočet projektu spolupráce „Zvyky a tradice na obou stranách hranice“	38
Tabulka 3: Rozpočet projektu spolupráce „Zdraví nás baví“	40
Tabulka 4: Opatření v PRV	40
Tabulka 5: Rozpočet projektu spolupráce „Zavedení regionální značky Prácheňsko“ ..	41
Tabulka 6: Rozpočet projektu spolupráce „Prácheňsko všemi smysly“.....	42
Tabulka 7: SWOT analýza činnosti MAS	48
Tabulka 8: Alokace pro programový rámec PRV	49

IV. SEZNAM PŘÍLOH

Seznam příloh:

Příloha 1: Dotazník

V. PŘÍLOHY

Příloha 1: Dotazník

Výzkumné otázky:

- Přispívá MAS Vodňanská ryba svou činností k rozvoji cestovního ruchu?
 - Podílí se MAS Vodňanská ryba aktivně na zlepšení kulturního života daného regionu?
- 1) Jaké si MAS při svém vzniku stanovila priority a cíle?**
- Které cíle se podařilo za dosavadní činnost zcela naplnit?
 - Které cíle se podařilo za dosavadní činnost částečně naplnit?
→ Proč pouze částečně?
 - Sleduje MAS dlouhodobě nějakou strategii pro svou existenci?
- 2) Na co jsou projekty MAS především zaměřeny (konkrétně)**
- Zaměřuje se MAS spíše na podporu kultury, vzdělávání či tvorbu pracovních míst?
→ Proč?
 - Proč se velká část vzdělávacích projektů MAS zaměřuje na obyvatele ve věku 50+ ?
 - Dochází díky projektům MAS ke vzniku nových pracovních míst?
 - Kolik procentuálně plánovaných projektů bylo skutečně zrealizováno?
 - Můžete jmenovat některé již zrealizované projekty?
- 3) prospěšnost projektů – pro region, obyvatele, jednotlivé obce**
- Čím jsou projekty prospěšné pro region?
 - Čím jsou projekty prospěšné pro místní obyvatele?
 - Čím jsou projekty prospěšné pro jednotlivé obce?
- 4) Existence zpětné vazby mezi činnostmi MAS a jejím hodnocením občany, obcemi**
- Jakou formou získává MAS informace o potřebách obyvatel (obcí), žijících v daném regionu?
 - Informuje dostatečně MAS občany (obce) o své činnosti?

- Dostává se MAS dostatečná odezva na zrealizované projekty od místních obyvatel?
 - ➔ Pokud ANO: Jakým způsobem?
 - ➔ Pokud NE: Jaké vidíte cesty pro zlepšení komunikace?

5) Silné a slabé stránky, příležitosti, ohrožení MAS z pohledu samotné MAS a z pohledu jednotlivých starostů dotčených obcí

- V čem vidíte slabé stránky činnosti MAS?
- V čem vidíte silné stránky?
- Jaké vidíte příležitosti?
- Jaké hrozby se MAS týkají?

6) Financování činnosti MAS

- Je získání finančních prostředků na jednotlivé projekty spojeno s neúměrnou administrativou?
- Využívá na tuto činnosti MAS externí pracovníky?
- Jsou finanční prostředky vynakládány na externí pracovníky úměrně získaným finančním prostředkům?
- S jakými finančními prostředky MAS ročně pracovala?
- Kdo rozhoduje o tom, na co mají být finanční prostředky vynaloženy?